

TASC EDUKACINĖS VEIKLOS

**Teachers and Students improving
school Climate together
by strengthening
social and emotional skills**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PROJECT REFERENCE: 2020-1-IT02-KA201-079365

TURINYS

EDUKACINĖS VEIKLOS	C	L	A	S	S
ANTI-PESIMIZMO LAPAS					
SMEGENŲ RAŠYMAS					
SKULPTŪRA KLASĖJE					
KONCENTRINIAI APSKRITIMAI					
DEIMANTŲ RŪŠIAVIMAS					
STIPRYBIŲ DOMINO					
EMPATIJOS ŽEMĖLAPIS					
PROBLEMŲ EKSTERNALIZAVIMAS					
PALENGVINTAS BŪGNO RATAS					
5 MINUČIŲ RAŠYMAS					
ATEITIES RATAS					
APKALBOS					
ANGELAS SARGAS					
VILTYS ATEIČIAI					
ŽMONIŲ MAZGAS					
ĮSIKLAUSYKITE Į SAVO PYKTĮ					
ASMENINIS ŽEMĖLAPIS					

EDUCATIONAL PRACTICES	C	L	A	S	S
ZEFYRO IŠŠŪKIS					
VEIDRODINIS RYŠYS					
FOTOGRAFIJOS ISTORIJA					
PROBLEMŲ MEDIS					
GAUSUS UŽKANDIS					
STIPRIŲJŲ PUSIŲ APMĄSTYMAS					
IŠ NAUJO APIBRĖŽKITE SAVO NESĖKMES					
PRISIMINKITE POKALBIUS					
IMITUOJAMAS VAIDMENŲ ŽAIDIMAS					
ŠEŠIOS MĄSTYMO SKRYBELĖS					
ŽĖRINČIOS AKIMIRKOS					
DĖKINGUMO ISTORIJOS					
CHRONOLOGIJA					
VESKITE POKALBĮ!					

TASC PROJEKTO „EPR“ MOKYMO METODIKA

PAGALBA MOKYTOJAMS IR MOKINIAMS
GERINANT MOKYKLOS KLIMATĄ
BENDRADARBIAUJANT

www.schoolclimatetasc.eu

„EPR“ MOKYMO METODIKOS TAIKYMAS

TASC projekto metu sukūrėme mokymo metodiką, skirtą mokytojams ir projekto mokiniams-ambasadoriams, kuri remiasi **CLASS** modeliu. Metodiką sudaro tyrimas (angl. **Explore**), praktika (angl. **Practice**) ir refleksija (angl. **Reflection**) – sutrumpintai **EPR**. Taikant šią metodiką, mokytojai ir mokiniai-ambasadoriai padės kitiems mokytojams ir mokiniams (1) **ištirti** klasės klimato situaciją, (2) **pritaikyti** klasės klimato gerinimo pratimus kasdieniniame mokyklos gyvenime ir (3) ir **apmąstyti** visą procesą bei pateikti įžvalgas.

E

Explore

TYRIMAS. Naudokite **CLASS** modelio įrankius klasės klimatui ištirti, tai reikėtų pakartoti bent tris kartus per metus.

P

Practice

PRAKTIKA. Atlikus tyrimą ir remiantis jo rezultatais išsirinkite įrankius, kuriuos naudosite situacijai pagerinti.

R

Reflection

REFLEKSIJA. Naudokite **CLASS** įrankius diskusijoms su kolegomis ir mokiniais apie veiklų rezultatus. Taip sukursite pagrindą naujam EPR mokymo ciklui.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PROJECT REFERENCE: 2020-1-IT02-KA201-079365

www.schoolclimatetasc.eu

„CLASS“ MODELIS

PAGALBA MOKYTOJAMS IR
MOKINIAMS GERINANT MOKYKLOS
KLIMATĄ BENDRADARBIAUJANT

C Construct

SUMANYMAS. Dėmesys iniciatyvumui, asmeniui ir grupei, santykiams, kaip bendram prasmės konstravimui, santykiams, kaip abipusio poveikio procesui.

L Lead

VADOVAVIMAS. Dėmesys bendradarbiaujančiai lyderystei, galios dinamikai santykiuose, lyderiavimui atsilikant vienu žingsniu.

A Aim

TIKSLAS. Dėmesys į tikslą orientuotam požiūriui, į ateitį orientuotam požiūriui, darbas su hipotezėmis.

S Support

PALAIKYMAS. Kaltinimo, smerkimo vengimas, empatija, smalsumas.

S Solution

SPRENDIMAS. Dėmesys į sprendimus orientuotam požiūriui, problemų sprendimui ir į sprendimų kūrimą orientuotas mąstymas.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

PROJECT REFERENCE: 2020-1-IT02-KA201-079365

ANTI-PESIMIZMO LAPAS

APIBŪDINIMAS

Anti-pesimizmo lapas yra naudinga švietimo praktika, skatinanti optimistinį požiūrį. Mokinių prašoma popieriaus lape nurodyti būsimą įvykį (pvz., klasės testą, svarbų testą ir t. t.), panašų į tą, kurį jie turėjo ar kurį žiūrėjo pesimistiškai praeityje. Prieš šį įvykį jie turi prognozuoti galimus įvykio raidos scenarijus: geriausią scenarijų, kas nutiks, blogiausią ir situaciją / rezultatą, kurį jie laiko labiausiai tikėtinu. Įvykus įvykiui, jie turi nurodyti, kas iš tikrųjų įvyko.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: individualus, grupinis
- Minimalus dalyvių skaičius: 1
- Vidutinė trukmė: 2 valandos
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu
Telefonas: +39 0461 497225
Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

Grupavimas

Asmeninio ir grupinio veiksmo procesai gali būti pagrindiniai elementai šiai kompetencijai ugdyti.

Anti-pesimizmo veiklos metu studentai turi galimybę dirbti kurdami savo asmeninius veiksmus, apibrėždami strategijas, kaip sukurti sudėtingų situacijų sprendimo būdus.

TIKSLŲ NUSTATYMAS

Į tikslą orientuotas požiūris, į ateitį orientuotas požiūris ir darbas su hipotezėmis ("Tarkime ...") gali būti laikomi pagrindiniais procesais kuriant išsamią strategiją studentams ieškant sudėtingų problemų sprendimų.

Nauda

- Veikla palengvina svarbių ir ambicingų tikslų, kuriuos verta pasiekti projekte per mokslo metus, nustatymą tiek mokymosi, tiek bendravimo ir sąveikos klasėje požiūriu.
- Svarbus aspektas yra bendras kliūčių, kurios gali padėti pasiekti tikslą, apibrėžimas. Veikla čia skatina mokinius ugdyti pozityvų priskyrimo stilių. Optimizmas yra glaudžiai susijęs su priskyrimo stiliumi, kurį žmonės priima norėdami priskirti konkrečias įvykių priežastis.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Prisiminkite įvykius ir situacijas**, Tvarkomas "pesimistiškai". Šiame pirmajame etape mokinių prašoma iš dabartinių ar praėjusių mokslo metų patirties prisiminti situacijas (pvz., namų darbus, testus ir pan.), kurias jie "pesimistiškai" tvarkė klasėje, pavyzdžiui, veiklą, kurią jie manė nuo pat pradžių, kai negalėjo atlikti arba už kurią gavo neigiamą įvertinimą ir pan.
2. **Užpildykite įvadinę "anti-pesimizmo lapo"**. Pasirinkę "neigiamą" patirtį, mokiniai gali individualiai užpildyti "anti-bad ism" lapą.
3. **Pasibaigus renginiui užpildykite "anti-pesimizmo lapą"**. Pasibaigus renginiui, belieka užpildyti paskutinę lapo dalį su faktiniu rezultatu.
4. **Baigiamasis svarstymas**: Su mokytojo pagalba, kai bus prieinami keli realių įvykių įrašai, mokiniai turės galimybę patikrinti, ar jų prognozės buvo teisingos, ar iškraipytos, išanalizuotifaktinius rezultatus ir sužinoti apie tai, kaip jie numato įvykius ir pan.

SMEGENŲ RAŠYMAS

APIBŪDINIMAS

Smegenų rašymas yra kūrybiškumo technika, panaši į smegenų šturmą. Jis gali būti naudojamas kaip alternatyva arba papildyti smegenų šturmą ir dažnai per trumpesnį laiką sukuria daugiau idėjų nei tradicinis grupinis smegenų šturmas.

Smegenų rašymo idėja grindžiama įsitikinimu, kad idėjos generavimo proceso sėkmę lemia indėlio ir integracijos į dalyvių pasiūlymus laipsnis. Tai gali padėti įveikti galimas kūrybines kliūtis, kylančias dėl tarpasmeninių konfliktų ar skirtingos dalyvių kultūrinės aplinkos.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: grupė
- Dalyvių skaičius: nuo 6 iki daugelio
- Vidutinė trukmė: 30 minučių
- Speciali įranga: taip
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu
 Telefonas: +39 0461 497225
 Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

Grupavimas

Asmeninio ir grupinio veiksmo procesai gali būti pagrindiniai elementai šiai kompetencijai ugdyti.

Smegenų rašyme atskiri dalyviai dirba lygiagrečiai ir tyliai, rašydami savo idėjas ar pastebėjimus ant popieriaus lapų, kurie yra atidėti arba perduoti kitam rašytojui. Šis metodas sukuria daugiau idėjų ir daug daugiau įvairovės nei smegenų šturmas, tačiau sukuria mažiau energijos, nes jis yra tylesnis ir labiau atspindintis.

Naudokite jį, kai idėjos yra sudėtingesnės, kai svarbiausia yra įvairovė, kad dalyviai būtų mažiau ekstravertiški arba kai grupė yra per didelė, kad minčių šturmas būtų praktiškas.

NAUDA

Vienas iš pagrindinių 6-3-5 smegenų rašymo privalumų yra tas, kad tai yra labai paprastas metodas, todėl jį lengva ir greitai išmokyti. Vadovui nereikia specialaus mokymo. Smegenų rašymas gali būti naudojamas vietoj smegenų šturmo šiose situacijose:

- Kai kurie dalyviai yra drovūs ir nenorite, kad triukšmingi ar galingesni įbaugintų kitus;
- Kai norite suteikti dalyviams daugiau laiko suformuluoti savo mintis;
- Kai išreiškiamos drąsios idėjos, išskyrus daugumos ar frakcijos vadovybės idėjas, jos nėra gerai priimanamos;

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

- 1. Preparation:** Apsvarstykite, kaip į kambarį įnešite ankstesnių žinių (pavyzdžiui, kaip tyrimų sieną ar kaip pagrindines įžvalgas).
- 2. Šildymas:** Smegenų rašymo sesijoje moderatorius prašo dalyvių per nustatytą laiką (pvz., 5 minutes) ant popieriaus lapų užrašyti savo idėjas apie tam tikrą klausimą ar problemą; tada kiekvienas dalyvis perduoda savo idėjas kam nors kitam, kuris skaito idėjas ir prideda naujų idėjų.
- 3. Taikymas:** Dabar iš viso bus 108 idėjos 6 darbalapiuose. Moderatorius gali lėtoje užrašyti idėją (kurią gali perskaityti vienas iš dalyvių) ir pakviesti dalyvius pridėti panašių idėjų iš savo dokumentų.
- 4. Vertinimas:** Galų gale parodykite visas idėjas ant sienos. Kai visos idėjos yra eksponuojamos, galite jas sugrupuoti pagal tai, kokie kriterijai grupei labiau patinka, jas aptarti ir (arba) pradėti atrankos techniką.
- 5. Galutinis svarstymas:** 15 minučių (apytiksliai) instruktorius paprašo dalyvių pasidalyti savo patirtimi plenariniame posėdyje.

SKULPTŪRA KLASĖJE

APIBŪDINIMAS

Skulptūra klasėje yra praktika, kuria siekiama erdviškai pavaizduoti vidinį vaizdą, kurį asmenys (mokytojai ar studentai) turi apie save ir savo santykius mokyklos aplinkoje. Ši praktika, vadovaujama pagalbininko, priverčia asmenį (skulptorių) išreikšti, kaip jis patiria santykius ir įtampą klasėje ar tam tikroje konfliktinėje situacijoje; Tai leidžia padaryti matomą vidinį procesą (patirtį, jausmą, suvokimą) ir parodyti naujo sąmoningumo ir sprendimų galimybes.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: vidutinis
- Parametras: grupė
- Dalyvių skaičius: nuo 6 iki daugelio
- Vidutinė trukmė: 60 minučių
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: ne

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: + 39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

DĖMESYS SPRENDIMUI

Į sprendimus orientuotas požiūris, problemų sprendimas ir sprendimų kūrimo mąstysena

Taikant šią praktiką, apimančią pokalbius su visa grupe, kiekvienas dalyvis turi galimybę pabrėžti ir sustiprinti į sprendimą orientuotus principus ir praktiką.

NAUDA

Ši praktika naudoja kūno pozas ir erdviškumą kaip pasakojimą apie reliacinius bendravimo, galios, artumo ir atstumo modelius. Asmuo, kuris asmeniškai interpretuoja įvykį, įvykusį sferų kambaryje (arba klasėje suvokiamą klimata), tampa menininku (skulptoriumi) ir prašo kitų grupės narių prisiimti konkrečią kūno padėtį ir išraišką, atspindinčią skulptoriaus suvokimą klasėje. Tai leidžia individui nutolti nuo skulptūros sukurtos scenos, siekiant objektyvesnės vizijos, ir atveria galimybę naujam sąmoningumui ir sprendimams.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** klasės skulptūra siekiama vizualiai pavaizduoti, kaip asmuo patiria savo klasę, bendrą klimata ar tam tikras konkrečias konfliktines situacijas.
2. **Paaiškinimas:** vedėjas paaiškina, kas yra skulptūrų klasė ir kaip molį naudojantis skulptorius gali formuoti molį į bet kokią norimą formą. Molis savaime neformuojasi, nebent skulptorius juo manipuliuoja.
3. **Šildymas:** norėdami parodyti grupei, ką galima padaryti, vedėjas gali pateikti keletą apšilimo pavyzdžių prieš pradėdamas tikrąjį pratimą.
4. **Skulptūra ir interpretacija:** šiuo metu skulptorius kviečiamas kurti savo skulptūrą; Baigęs skulptorius taip pat gali įterpti save į sceną, kad pavaizduotų tai, kaip jis mato save klasės atžvilgiu.
5. **Dėmesys sprendimams:** ši veiklos dalis padeda kurti ateitį, sprendimą, kurį renkasi skulptorius. Būtent tai sukelia veiksmą ir įkvepia pasitikėjimą ypač pažeidžiama situacija arba "ypatingu" mokymo ar mokymosi patirties momentu, susijusiu su tam tikra klasės klimato būkle.
6. **Baigiamasis etapas:** Pasidalijęs interpretacijomis apie skulptūrą, vedėjas liepia skulptoriui (mokytojui ar mokiniui) pradėti paskutinį žingsnį, orientuotą į galimą sprendimą.

KONCENTRINIAI APSKRITIMAI

APIBŪDINIMAS

Koncentriniai apskritimai yra pokalbio ir klausymosi veikla, suteikianti kiekvienam dalyviui lygias galimybes kalbėti. Dalyviai yra vidiniame rate ir išoriniame apskritime, nukreiptame vienas į kitą. Jie užduoda ir atsako į klausimus arba aptaria temą. Kai moderatorius skambina laiku, jis juda ir kartoja procesą su nauju partneriu. Ši strategija kviečia kiekvieną dalyvį dalyvauti kaip aktyvų klausytoją ir pranešėją. Dalyviai yra dviejuose koncentrinuose apskritimuose, nukreiptuose vienas į kitą, ir atsako į klausimą susietoje diskusijoje. Moderatorius paprašius, vienas iš apskritimų juda į kairę arba į dešinę, kad kiekvienas dalyvis dabar susidurtų su nauju partneriu, su kuriuo aptaria naują klausimą.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: vidutinis
- Parametras: grupė
- Dalyviai: from nuo 16 iki 76 metų
- Vidutinė trukmė: 40 minučių
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: ne

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu
Telefonas: + 39 0461 497225
Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

DĖMESYS SPRENDIMUI

Į sprendimus orientuotas požiūris, problemų sprendimas ir sprendimų kūrimo mąstysena

Pratimas padeda šiek tiek labiau pabrėžti paradigmos perėjimą nuo problemų sprendimo prie sprendimų kūrimo, nes ši veikla yra kryptingas ir konkretus struktūros sprendimas, leidžiantis dalyviams, turintiems skirtingus metodus, aptarti tas pačias temas.

NAUDA

- Šios veiklos tikslas – suteikti dalyviams pagrindą aptarti klausimus, susijusius su tapatybe, asmeniniu išankstiniu nusistatymu, išankstiniu nusistatymu ir diskriminacija. Atsakymai yra trumpi, o partneriai nuolat keičiasi, todėl veiklos pabaigoje kiekvienas dalyvis bus užmezgęs asmeninį ryšį su tam tikru skaičiumi žmonių.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** nurodykite dalyviams skaičiuoti eilės tvarka, vieną, du, vieną, du ir kt. Dalyviai, kurie yra numeris vienas, sudarys išorinį apskritimą, nukreiptą į kambario centrą, o numeris du sudarys vidinį apskritimą, nukreiptą išorę. Jei yra lyginis skaičius, kiekvienas asmuo turėtų susidurti su kitu asmeniu iš priešingo rato.
2. **Šildymas:** sukūrę apskritimus, pasakykite grupei, kad jie turės keletą trumpų pokalbių su daugybe partnerių.
3. **Taikymas:** pasakykite vidiniam ratui, kad jie yra garsiakalbiai. Pasakykite išoriniam apskritimui, kad jie yra skulptoriai. Duokite dalyviams temą (mėgstamas maistas, ką jie veikė per savaitgalį, patarimai ir kt.) Vidinio rato dalyviai 30 sekundžių kalbasi su savo partneriais šia tema. Dėstytojas sako: "Stop!", o garsiakalbiai juda viena erdve pagal laikrodžio rodyklę.
4. **Vertinimas:** žaidimo instruktorius turėtų paprašyti dalyvių apmąstyti savo pasiekimus. Dalyviai dalijasi jausmais, ką reiškė dalyvauti šioje veikloje.
5. **Galutinis svarstymas:** 15 minučių (apytiksliai) instruktorius paprašo dalyvių pasidalyti savo patirtimi plenariniame posėdyje.

DEIMANTŲ RŪŠIAVIMAS

APIBŪDINIMAS

Šis pratimas poroms ir grupėms padeda iširti ir išsiaiškinti vertės ir jausmų pozicijas tam tikros temos ar problemos atžvilgiu.

Deimantų rūšiavimas (technika, žinoma kaip "Diamond ranking" arba "Diamond 9") yra praktika, leidžiantis sąžiningai ir įtraukiai dalyvauti įvairiai vidinių ir išorinių narių grupei. Tai padeda iširti ir išsiaiškinti vertės pozicijas, jausmus ir mintis, susijusias su tam tikra tema, problema ar idėja.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: 2
- Vidutinė trukmė: 60-90 minučių
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: + 39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

GRUPAVIMAS

Proaktyvumas, individualus ir (arba) kolektyvinis veiksmas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

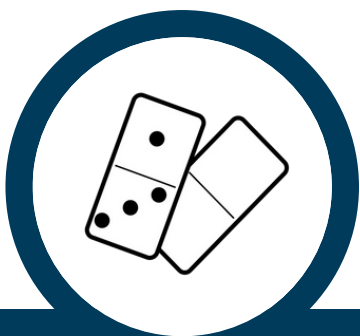
Šis pratimas poroms ir grupėms padeda iširti ir išsiaiškinti vertės ir jausmų pozicijas tam tikros temos ar problemos atžvilgiu.

Nauda

- Deimantų rūšiavimas padeda išgauti konstrukcijas ir palengvinti pokalbį konkrečia tema, iššūkiu ar problema. Tai taip pat gali padėti iširti (ir "klasifikuoti") galimus sprendimus.
- Klasifikuodami elementus, teiginius, objektus ar vaizdus, mokiniaiptaria reitingą ir išreiškia priežastis, kodėl jie mano, kad šis konkretus elementas, teiginys, objektas ar vaizdas yra daugiau ar mažiau svarbus arba nepaisomas.
- Aptardami savo pasirinkimus su kitais, studentai yra priversti aiškiai ir akivaizdžiai pasakyti grupės nariams bendruosius santykius, su kuriais jie organizuoja žinias, taip išreiškdami savo supratimą apie temą ar problemą, kad ją būtų galima analizuoti ir padaryti palyginimo su kitais objektu.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** pirmiausia reikia paaiškinti, kaip pasiruošti ir supažindinti dalyvius (pvz., mokinius). Vedėjas (pvz., Mokytojas) pristato temą, kuri bus pratimo tema.
2. **Deklaracijų apibrėžimas:** šiame etape turite apibrėžti teiginius, apie kuriuos norite, kad grupė galvotų. Teiginius gali apibrėžti vedėjas arba patys dalyviai.
3. **Deklaracijų rūšiavimas:** vedėjas suskirsto dalyvius į poras arba grupes po tris ir paprašo jų sudėti teiginius į "deimantinę" struktūrą, sudarytą iš devynių plokščių (žr. toliau pateiktą diagramą). Dalyviai turi susitarti dėl reitingo ir reitingavimo priežasčių.
4. **Pristatymas:** deimantų rūšiavimo pabaigoje tarpininkas gali paprašyti darbo grupių pristatyti ir pasidalinti tuo, kas buvo sukurta, su visa grupe, tačiau nepateikdamas paaiškinimų; taip pat bus galima panaudoti darbą atskirų darbo grupių (porų ar trijulės) vidinei analizei atlikti, nereikalaujant dalijimosi plenariniame posėdyje.
5. **Galutinis svarstymas:** po sesijos rezultatus galima analizuoti: atskirų porų ar trijų lygiu; visos grupės lygmeniu.

STIPRYBIŲ DOMINO

APIBŪDINIMAS

Veiklą įkvėpė Švėkšnos kūryba (2011).

Keturioje grupėje dalyviai žaidžia domino, atsakydami į klausimus apie savo sėkmę mokyklos ir (arba) klasės kontekste.

Veikla gali būti siūloma tiek mokytojams, tiek studentams.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: 4
- Vidutinė trukmė: 90 minučių
- Speciali įranga: taip
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: + 39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

LYDERYSTĖ

Vadovavimas bendradarbiaujant, galios dinamika, vadovavimas atsiliekant vienu ŽINGSNIU

Šiuo atveju reiškia idėją, kad abu, pastebėdami savo stipriąsias puses, tiek mokytojai, tiek studentai gali turėti įžvalgų, kaip veiksmingai paveikti kitus savo veiksmais, idėjomis ir požiūriu.

Tikslai

Darbas remiantis hipotezėmis, į tikslą ir ateitį orientuotas požiūris

Tikslų nustatymas, kuris šiuo atveju reiškia idėją sukurti viziją, kaip asmens požiūris gali turėti teigiamą poveikį klasės gyvenimui. Atkreipdami dėmesį į jų stipriąsias puses, mokytojai ir mokiniai gali suprasti, kaip apibrėžti praktinius tikslus, kuriuos galima pasiekti šiomis stipriosiomis pusėmis, ir apmąstyti, kaip juos nuosekliau ir dažniau taikyti ateityje. Dėl šių priežasčių šios veiklos suformuotos kompetencijos yra į tikslą orientuotas požiūris ir į ateitį orientuotas požiūris.

NAUDA

Šia veikla siekiama padėti dalyviams pastebėti savo stipriąsias puses ir apmąstyti, kaip jas sąmoningai panaudoti prisidedant prie klimato gerinimo klasėje.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** suskirstykite dalyvius į pogrupius po 4 žmones. Kiekviena grupė turi domino rinkinį (28 vnt.). Kiekvienas domino kūrinio numeris nurodo konkretų klausimą šiame sąraše:
2. **Žaisk domino** : visi pogrupiai pradeda žaisti domino laikydamiesi šių taisyklių:
3. **Prijunkite taškus:** domino žaidimo pabaigoje kiekvienas asmuo kviečiamas atsakyti į šiuos klausimus:
4. **Pasidalinkite įžvalgomis apie patirtį:** plenariniame posėdyje paprašykite dalyvių pasidalinti idėjomis ir pamąstymais, kilusiais žaidimo metu.
5. **Galutinis svarstymas:** šis etapas yra grupinė diskusija apie veiklą. Tikslas yra padėti dalyviams apmąstyti šios veiklos naudingumą.

EMPATIJOS ŽEMĖLAPIS

APIBŪDINIMAS

Šią praktiką gali naudoti atskiri mokytojai, mažos mokytojų grupės arba visa klasės taryba, kad rastų sprendimus situacijoms, kurios daro neigiamą poveikį klasės klimatui ir kurioms reikia išplėstik konkreto mokinio (ar mokinių kategorijos) žinias. Tai padeda empatiškai sukurti globalesnį, holistinį ir nesmerkiantį požiūrį į asmenį ar jo elgesį.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: vidutinis
- Parametras: individualus, grupinis
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 1
- Vidutinė trukmė: savaitės/mėnesiai arba 1 metai
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: taip, bet ribota

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: +39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

PARAMA

Empatija, Smalsumas, Kaltės vengimas, Vertinimo sustabdymas.

Mokytojas stiprina ir ugdo tokius įgūdžius kaip empatija – tai gebėjimas įsijausti į kito batus, matyti pasaulį tokį, kokį jį mato kitas

DĖMESYS SPRENDIMAMS

Į sprendimus orientuotas požiūris, problemų sprendimas ir sprendimų kūrimo mąstysena

Taikydamas šią praktiką, mokytojas sustiprina ir plėtoja į sprendimą orientuotą požiūrį, pirmiausia suprasdamas mokinių vertybes, išteklius ir socialines bei asmenines perspektyvas, o tada darydamas išvadas ir sprendimus, o ne tiesiog analizuodamas elgesį, kuris neigiamai veikia klasės klimatą.

NAUDA

- Gerinkite mokinių supratimą ir jų aplinkybes, gyvenimo / mokyklos poreikius
- Ugdykite holistinį požiūrį į galimą / besitęsiančią konfliktinę situaciją ir empatijos įgūdžius su studentais
- Pasidalykite su kolegomis ta pačia nuoroda apie mokinių informaciją ir bendrą supratimą tarp suaugusiųjų mokykloje
- Priimkite teigiamą požiūrį į konfliktų sprendimą
- Įgykite žinių, kad galėtumėte priimti pagrįstus sprendimus
- Atidarykite ankstesnius paslėptus sprendimus
- Ugdykite bendradarbiavimo ir komandinio darbo įgūdžius

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Apibrėžkite problemą:** vienas mokytojas, nedidelė mokytojų grupė arba visa klasės taryba nustato problemine sritį, ty sritį, kurioje skubiai ir svarbu gerinti klasės klimatą.
2. **Apibrėžkite pagrindinę problemos sritį:** darbo grupė parenka metodus, kuriuos reikia taikyti renkant reikiamą informaciją apie nustatytus studentus.
3. **Nustatykite mokinius:** darbo grupė galvoja apie konkretų studentą, konkrečią studentų grupę arba studentų kategoriją, susijusią su problemine situacija, kuriai reikia rasti sprendimą.
4. **Pasirinkite metodus:** pasirinkite metodus, kuriuos taikysite norėdami surinkti reikiamą informaciją apie mokinį.
5. **Pasirinkite empatijos žemėlapių šabloną:** darbo grupė pasirenka empatijos žemėlapių šabloną, kuris, jūsų manymu, turėtų būti naudojamas.
6. **Taikykite metodus lauke.**
7. **Užpildykite empatijos žemėlapi.**
8. **Galutinis svarstymas:** Kai empatijos žemėlapis bus baigtas, prasidės tikrasis darbas. Žemėlapis yra bendras nuorodų įrankis, kurį reikia paversti veiksmų planu. r team what has been shared.

PROBLEMŲ EKSTERNALIZAVIMAS

APIBŪDINIMAS

Praktika vykdoma pokalbio forma ir susideda iš dviejų dalių, plius paskutinis refleksijos etapas.

Pirmoje dalyje pagrindinis dėmesys skiriamas asmeninėms savybėms, kurias asmeniui (kaip pašnekovui ar jo atspindinčiai praktikai) gali būti sunku ar nelaiminga. Šiuo atveju pagrindinis dėmesys skiriamas būdvardžiams, kuriuos respondentas gali taikyti sau.

Antroje dalyje asmens prašoma pakeisti savo kalbą, paverčiant būdvardžius įantives, sutelkiant dėmesį į daiktavardžius, o ne būdvardžius.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: grupė, individualus
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 1
- Vidutinė trukmė: 60 minučių
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: +39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

TIKSLŲ NUSTATYMAS

Darbas remiantis hipotezėmis, į tikslą ir ateitį orientuotas požiūris

Praktika yra orientuota į ateitį, o tai reiškia, kad užsakomųjų paslaugų problemos gali padėti mokytojams ir mokiniams rasti sprendimus, kuriuos būtų galima pritaikyti vėlesniuose jų klasės rutinos etapuose ir įvykiuose.

DĖMESYS SPRENDIMAMS

Į sprendimus orientuotas požiūris, problemų sprendimas ir sprendimų kūrimo mąstysena

Užsakomųjų paslaugų problemos gali padėti "sutelkti dėmesį į tai, kas veikia" ir šiek tiek labiau išryškinti perėjimą nuo problemų sprendimo prie sprendimų kūrimo.

NAUDA

Ši praktika yra įsišaknijusi naratyvinių praktikų tradicijoje. Naratyvinės praktikos praktikai dažnai pastebi, kad kai kalbame apie problemas ir būdvardžius, mes juos internalizuojame, tai yra, matome juos kaip savęs atspindžius. Tačiau kai kalbame apie sudėtingą situaciją kaip daiktavardį, mes jį užsakome. Užsakomosios problemos reiškia, kad mes turime daugiau galimybių valdyti savo gyvenimą, nes tai padeda padaryti erdvę tarp asmens ir problemos. Per užsakomąsias paslaugas asmuo nebėra apibūdinamas kaip "problema", bet yra "susijęs su problema".

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** pravartu vesti pokalbį tarp dviejų mokytojų ar mokinių porų (pašnekovo ir pašnekovo) ar net tarp mokytojų ir mokinių, užduotikeletą klausimų ir apklausti vienas kitą paeiliui.
2. **Apklausa su būdvardžiais:** praktika prasideda nuo to, kad pašnekovas paprašo pašnekovo pagalvoti apie savo asmenines savybes, kurios jam atrodo sunkios.
3. **Apklausa su pavadinimais:** antroji praktikos dalis yra pats kaip ir užsakomosios paslaugos, kuriose pašnekovas prašo pašnekovo atsižvelgti į tą pačią savybę ir paversti ją daiktavardžiu
4. **Pakeiskite vaidmenis ir pradėkite iš naujo!** Po antrosios dalies dalyviai gali apsikeisti vaidmenimis ir pradėti nuo pradžių, pradedant nuo vidinės būsenos atšildymo, o tada ją išnaudojant išoriniame pasaulyje.
5. **Galutinis svarstymas:** praktika reikalauja galutinio apklausos refleksijos režimu, kuriame tik dalyviai apmąsto tai, ką ką tik išmoko.

PALENGVINTAS BŪGNO RATAS

APIBŪDINIMAS

Palengvintas būgnų ratas yra ritminis įvykis, kuriame grupė, išsidėsčiusi ratu ir sėdinti, kartu groja būgnais ir perkusija, improvizuoja ritmais ir eksperimentuoja bei plečia muzikalumo pojūtį, su guida ir pagalbininko palaikymu.

Būgnų ratai yra renginiai, skatinantys žmonių kūrybinį potencialą per ritmą ir muziką, atskleidžiant geriausias savybes, dėl kurių grupė tampa artima ir vieninga. Vedėjai vadovauja ir skatinadalyvius kurti muziką. Tikslas – skatinti žmonių bendravimą ir bendradarbiavimą.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: vidutinis
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 10
- Vidutinė trukmė: 90 minučių
- Speciali įranga: taip
- Internetinė versija: ne

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu
Telefonas: + 39 0461 497225
Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

GRUPAVIMAS

Proaktyvumas, asmeninis ir (arba) grupinis veiksmas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

Būgnų ratas prisideda prie GRUPAVIMO dimensijos vystymosi, nes jis stimuliuoja ir skatina asmeninę ir grupinę valios laisvę per muzikos kalbą ir ypač ritmą

LYDERYSTĖ

Bendradarbiavimo lyderystė, galios dinamika, vadovavimas iš paskos

Būgnų ratas ypač leidžia pagalbininkui plėtoti LYDERYSTĖS dimensiją.

PARAMA

Avoiding blame, Suspending judgement, Empathy, Curiosity

Būgnų ratas palankiai vertina PARAMOS kompetenciją, kai vedėjas palankiai vertina mažų ritminių sėkmės patirčių kūrimą, klausydamasis vienas kito ir kai jis interpretuoja ir reaguoja į tam tikrą dalyvio (ar savęs) veiksmą tik kaip mokymosi galimybę.

NAUDA

Būgnų ratai skatina grupės sanglaudą ir savimonės ugdymą (suprantama kaip gebėjimas susisiekti su savimi, kaip savo išteklių, potencialų ir pageidavimų pažinimas), smalsumą, kūrybiškumą, bendravimo ir tarpasmeninių santykių įgūdžius, klausymąsi ir savo emocijų išraišką per mušamąjį instrumentą.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** vedėjas paruošia aplinką rezervuodamas bent 30–40 minučių iki tikrojo būgno apskritimo pradžios.
2. **Pradėkite būgno ratelį:** šioje fazėje pagalbininkas pradeda pirmąjį būgno apskritimo ritmą.
3. **"Diktatoriaus" protokolas:** šiame vis dar pradiniam etape vedėjas "diktuoja taisykles", kad perduotų pagrindinius palengvinimo signalus.
4. **"Direktoriaus" protokolas:** kai dalyviai supranta ir seka kūno kalbos užuominas, vedėjas nukreipia jų dėmesį į muzikalumą.
5. **"Tarpininko" protokolas:** kai dalyviai praktikuoja klausymąsi, sąveiką ir ritminius dialogus, pagalbininkas gali skatinti supratimą apie tai, kaip kiekvienas asmuo gali prisidėti prie ritminės melodijos bendro kūrimo.
6. **"Dirigento" protokolas:** galutinis pagalbininko tikslas yra paskatinti dalyvius vietoje sukurti sąmoningą muzikinį orkestravimą, bendruomenę, kurioje ryšiai kuriami ne tik muzikoje.
7. **Pabaiga ir galutinis svarstymas:** būgnų rato pabaigoje vedėjas, padėkojęs visiems dalyviams, galėjo pakviesti juos vienu ar dviem žodžiais apibūdinti ką tik išgyventą patirtį.

5 MINUČIŲ RAŠYMAS

APIBŪDINIMAS

5 minučių rašymas yra vienas geriausių būdų apmąstyti savo patirtį ar dirbti su hipotezėmis, taip pat pagerinti rašymo ir skaitymo įgūdžius. 5 minučių skyrimas kasdieniam rašymo pratimui yra puikus būdas užtikrinti, kad dalyviai praktikuotų rašymą kiekvieną dieną. Tai greita, paprasta ir smagi 5 minučių rašymo veikla.

Tai gali būti susiję su BET KURIA tema arba gali būti susijusi su KONKREČIA situacija, susijusia su klasės klimatu. Tai taip pat puikus pratimas, skatinantis empatiją, vaizduotę ir kūrybiškumą.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: individualus, grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 1
- Vidutinė trukmė: 15 minučių
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu
 Telefonas: + 39 0461 497225
 Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

TIKSLŲ NUSTATYMAS

Darbas remiantis hipotezėmis, į tikslą ir ateitį orientuotas požiūris

Pratimas puikiai tinka apmąstyti dalyvių patirtį ar dirbti su hipotezėmis ("Tarkime, kad..."). Tai padeda išsiaiškinti dalyvių tikslus ir lūkesčius, kurie gali padėti jiems nustatyti, kokių veiksmų galima imtisklimato lygiu klasėje ir (arba) mokymo / mokymosi lygiu, kad būtų pasiekti šie tikslai.

NAUDA

DALYVIAI:

- Atsakykite į kasdienį rašymo raginimą greičiau nei per 5 minutes.
- atspindėti savo patirtį.
- išmokti rinkti ir formuoti mintis, išsiaiškinti savo tikslus ir lūkesčius spaudžiant laikui;
- ugdyti laiko valdymo įgūdžius.
- tobulinti rašymo įgūdžius (laikui bėgant).

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Preparation:** pasakykite siužetui: 5 minutes rašysite apie tai, ko norite.
2. **Taikymas:** nustatykite laikmatį 5 minutėms ir leiskite dalyviams išnaudoti tą laiką atsakant į dienos rašymo klausimą / užklausą.
3. **Įvertinimas:** leiskite dalyviams pristatyti savo mintis ir jausmus. Rašymas yra tyrinėjimas ir laisvė. Tai gilina žmogaus mintis ir jausmus.
4. **Galutinis svarstymas:** 5–10 minučių (apytiksliai) instruktorius paprašo dalyvių pasidalyti savo patirtimi plenariniame posėdyje. Rašydami mokiniai stebi savo mintis, sėdi su savo emocijomis ir siūlo sau ir kitiems supratimą, dalindamiesi savo gyvenimo patirtimi.

ATEITIES RATAS

APIBŪDINIMAS

Ateities ratas yra praktika, kai dalyviai ant popieriaus lapo užrašo žodį, vaizduojantį sąvoką ir (arba) veiksmą, ir grafiškai nustato būsimas su šiuo žodžiu susijusias pasekmes. Ateities ratas yra metodas, skirtas grafiškai vizualizuoti tiesiogines ir netiesiogines būsimas tam tikro pokyčio ar vystymosi pasekmes.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: vidutinis
- Parametras: individualus, grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 1
- Vidutinė trukmė: 60 minučių
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu
 Telefonas: + 39 0461 497225
 Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

TIKSLŲ NUSTATYMAS

Darbas remiantis hipotezėmis, į tikslą ir ateitį orientuotas požiūris

Mokinių ir mokytojų lūkesčiai (tiek klasės klimato, tiek dalykų mokymo/mokymosi požiūriu) daro įtaką vienas kitam, paaiškindami jų tikslus.

GRUPAVIMAS

Proaktyvumas, asmeninis ir (arba) grupinis veiksnumas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

Bendraja prasme ši strategija gali padėti valdyti mokytojų ir mokinių lūkesčius (tiek kalbant apie klasės klimatą, tiek apie dalykų mokymą / mokymąsi) ir abipusę įtaką vienas kitam.

NAUDA

Sujungimo linijų naudojimas leidžia vizualizuoti priežasčių tarpusavio ryšius ir yra labai naudingas valdant klimatą klasėje ir leidžiant mokytojams ir studentams žinoti apie galimus pokyčius, atsirandančius dėl jo.

Todėl ateities ratas gali padėti sukurti kelias koncepcijas apie galimus ateities pokyčius, siūlydamas ateitį suvokiančią perspektyvą ir padėdamas grupiniam smegenų šturmui

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** norėdami pradėti ateities ratą, atsispausdinkite ateities rato modelį.
2. **Įsivaizduokite:** įsivaizduokite, kad šis iššūkis iš tikrųjų kyla, ir nustatykite galimas tiesiogines pasekmes.
3. **Nustatykite tiesiogines pasekmes:** nustatykite netiesiogines pasekmes, kurias sukelia tiesioginės pasekmės.
4. **Išvados:** norėdami pasiekti praktikos tikslą, la fine dell'esercizioapsvarstykite, kaip pagerinti ar valdyti neigiamą poveikį, sustiprinti ir išnaudoti teigiamus ir pašalinti arba suaktyvinti neutralius.
5. **Galutinis svarstymas:** mokytojai individualiai ir (arba) mažose grupelėse, kurdami būsimą ratą, turi apmąstyti, ką jie pagamino.

IŠTEKLIŲ APKALBOS

APIBŪDINIMAS

Ši praktika - tai penkių minučių trukmės mažos grupės veikla, kurią galima naudoti siekiant sukurti abipusio įvertinimo ir pripažinimo atmosferą grupėje ir kartu paskatinti asmenį daryti daugiau to, kas jam sekasi. Trijų žmonių grupėje, pasikeisdami, vienas iš jų nustatytą laiką tyliai klausysis kitų dviejų, kurie kalbės apie išteklius, talentus ir gražius dalykus, kuriuos įsivaizduoja, mato ar numano apie klausantį asmenį.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 3
- Vidutinė trukmė: 30 minučių
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: + 39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

TIKSLŲ NUSTATYMAS

Darbas remiantis hipotezėmis, į tikslą ir ateitį orientuotas požiūris
Pakvieskite dalyvius numanyti teigiamas asmens savybes, taip lavindami darbo su hipotezėmis įgūdžius.

PARAMA

Empatija, Smalsumas, Kaltės vengimas, Vertinimo sustabdymas.

Trains participants to assume having a supportive stance towards other people.

DĖMESYS SPRENDIMAMS

Į sprendimus orientuotas požiūris, problemų sprendimas ir sprendimų kūrimo mąstysena

Pakvieskite dalyvius sutelkti dėmesį į tai, kas jau veikia asmens požiūryje, ši veikla palengvina į sprendimus orientuoto požiūrio mokymą.

NAUDA

Ši praktika: (1) padeda patirti perspektyvos pasikeitimą nuo logikos, orientuotos į problemą, prie logikos, skatinančios sprendimus; (2) padeda žmonėms geriau suvokti savo išteklius ir tai, kokie jie gali būti matomi išoriniam pasauliui; (3) perkelia žvilgsnį nuo kritikos prie vertinimo, nuo trūkumo prie išteklių, ir visa tai vyksta pokalbio ir skaidrumo forma; (4) palengvina keitimąsi ištekliais grupėje, stiprina asmenybes ir sukuria priklausomybę, suteikiančią energijos grupę; (5) padeda suprasti, kad dėmesys teigiamiems ar neigiamiems aspektams priklauso nuo kiekvieno asmens pasirinkto požiūrio.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

- 1. Pasirengimas:** sukurkite mažas grupes po tris žmones ir paaiškinkite, kad kiekviename raunde vienas asmuo tyliai klausosi, o kiti du 3 arba 5 minutes kalba apie klausytojo išteklius, įgūdžius ir talentus. Po trijų raundų visi grupės nariai prisiima klausytojo vaidmenį;
- 2. Raundai:** pradėkite pirmąjį raundą, o po 3 arba ne daugiau kaip 5 minučių pakvieskite grupes pasikeisti vaidmenimis ir pradėti naują raundą. Įveikite tris raundus;
- 3. Pasikeitimas:** pakvieskite kiekvienos grupės narius pasikeisti emocijomis, mintimis ir idėjomis apie patirtį;
- 4. Išvados:** kai kiekviena maža grupė aptars patirtį, pakvieskite žmones pasilikti sėdėti ten, kur jie yra, atsistoti į ratą arba susirasti vietą teismo salėje, kaip jie nori;
- 5. Galutinis svarstymas:** plenariniame posėdyje aptarkite patirtį ir sutelkite dėmesį į išteklius ir į tai, kas pavyko.

ANGELAS SARGAS

APIBŪDINIMAS

Tai grupinė veikla, kurioje kiekvienas dalyvis tam tikrą laiką pradeda rūpintis kitu grupės nariu (protėviu), nepastebėdamas.

Pasibaigus nustatytam laikotarpiui, kiekvienas dalyvis gali pabandyti atspėti, kas buvo jo "Angelas sargas".

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: vidutinis
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 6
- Vidutinė trukmė: 60 minučių per seansą
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: ne

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu
Telefonas: + 39 0461 497225
Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

GRUPAVIMAS

Proaktyvumas, individualus ir (arba) kolektyvinis veiksmas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

Skatinamas proaktyvumas, nes "angelo sargo" vaidmenį atliekantis asmuo greitai įsikiša, kad pasirūpintų savo globotiniu, stengdamasis numatyti jo poreikius.

LYDYRYSTĖ

Vadovavimas bendradarbiaujant, galios dinamika, vairavimas atsiliekant vienu ŽINGSNIU

Skatinamas gebėjimas "žengti žingsnį atgal", nes tie, kurie veikia kaip "angelas sargas", rūpinasi globojamaisiais ir daro jiems teigiamą įtaką, stengdamiesi likti nepastebėti.

PARAMA

Venkite kaltės jausmo, sustabdykite vertinimą, empatiją, smalsumą

Skatinama empatija, nes "angelų sargų" vaidmenį atliekantys asmenys atsiduria globotinio kailyje, kad numatytų jo poreikius ir jį palaikytų.

DĖMESYS SPRENDIMAMS

Į sprendimus orientuotas požiūris, problemų sprendimas ir sprendimų kūrimo mąstysena

"Angelas sargas", norėdamas pasirūpinti savo projektu, taiko sprendimais pagrįstą metodą, nes turi greitai sugalvoti konkrečius ir ryžtingus veiksmus.

NAUDA

Pratybų metu dalyviai (pvz., mokytojai) mokomi rūpintis kitu asmeniu, kad globotinis to nepastebėtų. Tokio pobūdžio pratybos taip pat padeda ugdyti į sprendimą orientuotą požiūrį, nes kiekvienas "Angelas sargas" turi nedelsdamas įsikišti ir pasirūpinti savo globotiniu, taip panaudodamas savo iniciatyvumą.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** kiekvienas dalyvis užrašo savo vardą ant popieriaus lapo, kuris bus sulankstytas ir įdėtas į voką, tada iš to paties voko ištraukia popieriaus lapą ir tampa ištraukto asmens "Angelu sargu".
2. **Pasirūpinkite savo protežė:** per paskirtą laiką kiekvienas "Angelas sargas" stengiasi padėti savo gynėjui, skirdamas didelį dėmesį, kad nebūtų pastebėtas, ir įvairiais būdais palaikydamas savo protėvį.
3. **Išvados:** pasibaigus nustatytam laikotarpiui, visa grupė susitinka ir kiekvienas narys savo ruožtu pasakoja patirties aspektus, kurie jam pasirodė įdomiausi arba kurie jį labiausiai sukrėtė.
4. **Galutinis svarstymas:** mokiniams gali būti naudinga apmąstyti, kas pakeitė jų požiūrį į kitus grupės narius po to, kai jie prisirišė "Angelų sargų" vaidmenį, ir kaip jie galėtų panaudoti šią veiklą pamokoje.

VILTYS ATEIČIAI

APIBŪDINIMAS

Šią veiklą įkvėpė panašūs pozityviosios psichologijos srityje sukurti metodai, kuriais siekiama sustiprinti žmonių viltį dėl ateities. Vedėjas užduoda dalyviams keletą klausimų ir kviečia užsirašyti atsakymus bei juos apmąstyti. Užsiėmimą galima pasiūlyti ir mokytojams, ir mokiniams.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 3
- Vidutinė trukmė: 75 minutės
- Speciali įranga: taip
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: +39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

TIKSLŲ NUSTATYMAS

Darbas remiantis hipotezėmis, į tikslą ir ateitį orientuotas požiūris

Šiuo atveju TIKSLŲ NUSTATYMAS reiškia idėją nustatyti vieną ar kelis tikslus (geriausius lūkesčius) ir apibrėžti strategijas jiems pasiekti. Dėl šios priežasties veikla lavina visus joje esančius įgūdžius, pavyzdžiui, darbą su hipotezėmis, į tikslą orientuotą požiūrį ir į ateitį orientuotą požiūrį.

NAUDA

Užsiėmimo tikslas - padėti dalyviams išreikšti savo geriausias viltis dėl gyvenimo mokykloje ir klasėje. Be to, ši veikla padės jiems apsvarstyti, kokių veiksmų jie gali imtis - kaip pavieniai asmenys ir kaip grupė - kad pasiektų savo aprašytas geriausias viltis.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** pasakykite dalyviams, kad jiems bus užduota keletas klausimų apie jų patirtį su klase. Paprašykite jų užsirašyti savo atsakymus, nes jie bus naudojami tęsiant veiklą.
2. **Užduokite klausimus:** iš klausimų sąrašo pasirinkite labiausiai sutampančius klausimus.
3. **Geriausių vilčių lenta:** pakvieskite visus dalyvius užrašyti savo didžiausias viltis dideliame popieriaus lape, pavadintame "Klasės ateities viltys";
4. **Veiksmai viltims pasiekti** suskirstykite dalyvius į grupes po 3 arba 4. Paprašykite kiekvieno pogrupio pasidalyti savo mintimis apie vieną iš geriausių vilčių, užrašytų lentoje, kabančioje ant sienos;
5. **Bendra gija:** plenariniame posėdyje paprašykite dalyvių pasidalyti idėjomis ir apmąstymais, kilusiais per 4 etapą.
6. **Galutinis svarstymas:** plenariniame posėdyje paprašykite dalyvių pasidalyti idėjomis ir pamąstymais, kilusiais 4 etape. Be to, užduokite dalyviams tokį klausimą.

ŽMONIŲ MAZGAS

APIBŪDINIMAS

Žmogaus mazgo žaidimas (taip pat žinomas kaip Žmogaus mazgo žaidimas arba Žmogaus mazgo veikla) yra populiarus žaidimas, kuriame žmonės mokosi dirbti kartu. Šis žaidimas yra puikus ledlaužis naujų žmonių komandai arba kaip abipusio pažinimo veikla. Žmogaus mazgas yra komandinė veikla, reikalaujanti, kad grupės nariai sudarytų ratą, sugriebtų dvi priešingas dalyvių rankas ir tada išnarpliotų gautą kratinį, niekada neatlaisvindami savo sukibimo.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 8
- Vidutinė trukmė: 15 - 20 minučių
- Speciali įranga: taip
- Internetinė versija: ne

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: + 39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

LYDERYSTĖ

Proaktyvumas, individualus ir (arba) kolektyvinis veiksmas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

Ši veikla yra puikus būdas pagerinti komandos bendradarbiavimą ir bendravimą. Tai leidžia geriau suprasti, kaip veikia bendros komandos pastangos, ir yra efektyvus santykių kūrimo metodas. Ir, kaip premija, visa tai daroma linksmoje ir įdomioje atmosferoje, kuri tikrai padidins dalyvių nuotaiką.

NAUDA

Kai kurie žmogaus mazgo žaidimo pranašumai yra geresni bendravimo įgūdžiai, geresni problemų sprendimo įgūdžiai ir geresnis grupės pažinimas. Žaidimas priartina jūsų komandos draugus ir pradeda pokalbį. Grupiniai sprendimai tampa bendri. Jei komandos šios veiklos metu nesiels vieningai, žaidimas sukels neišspręstą raizginį ir krūvą skausmingų rankų!

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

- 1. Paruošimas:** reikalinga erdvė: vidaus arba lauko. Mažesnės grupės yra lengviau valdomos, o formatavimo mazgai ne tokie sudėtingi. Idealus žaidėjų skaičius šiam žaidimui yra 8-12. Jei grupė yra tikrai didelė, padalinkite juos į mažesnes grupes. Jei žmogaus mazge yra per daug žmonių, tai tampa labai sunku.
- 2. Šildymas:** šios veiklos dalyviai atsistos ir sujungs rankas, kad iš rankų suformuotų žmogaus mazgą. Žaidimo tikslas yra išsikapstyti nepaleidžiant rankų, kurias laikote.
- 3. Taikymas:** priverskite grupę sudaryti ratą. Pasakykite, kad jie pakeltų dešinę ranką į orą ir paimtų kieno nors ranką kitoje rato pusėje. Tada pakartokite tai su kaire ranka, stengdamiesi, kad jie paimtų skirtingų žmonių rankas.
- 4. Galutinis svarstymas:** instruktorius prašo dalyvių pasidalyti savo patirtimi plenariniame posėdyje:

NUSKAITYKITE, KAD
ATSISIŪSTUMĖTE VISĄ
APRAŠYMĄ

ĮSIKLAUSYKITE Į SAVO PYKTĮ

APIBŪDINIMAS

Ši veikla grindžiama "neegzistuojančia, bet numanoma" pasakojimo metodo idėja (Carey ir kt., 2009).

Paprastiau tariant, šio pratimo kontekste tai reiškia, kad jei kažkas mus pyksta, tai yra todėl, kad tai kenkia kai kurioms asmeninėms vertybėms, principams ir (arba) įsitikinimams, kurie mums yra svarbūs.

Tai reiškia, kad kai kalbame apie savo pyktį, netiesiogiai kalbame apie svarbias vertybes, principus ir įsitikinimus.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: vidutinis
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 2
- Vidutinė trukmė: 90 minučių
- Speciali įranga: taip
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: +39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

PARAMA

Empatija, Smalsumas, Empatija, Kaltės vengimas, Vertinimo sustabdymas.

PARAMA, kuri šiuo atveju reiškia idėją, kad pykčio pasireiškime numanomų vertybių tyrinėjimas padeda mokytojams jaustis palaikomiems ir mažiau teisiamais ir (arba) kaltinamiems dėl savo reakcijų. Tai taip pat padeda jiems sumažinti savęs vertinimo ir savęs kaltinimo reitingus.

Jų santykių su klase lygmeniu PARAMOS klasteris yra sužadinamas ta prasme, kad mokytojai turi galimybę praturtinti savo pasakojimus apie mokinius.

NAUDA

- Leidžia mokytojams apmąstyti pykčio epizodus, kuriuos jie jaučia dirbdami su klase, ir peržengti asmeninio vertinimo ir asmeninės kaltės praktikas mokiniams (ir sau).
- Padėkite mokytojams pagalvoti, kaip elgtis su pykčiu klasėje (pvz., kilus muštynėms tarp mokinių), ir įgalinkite mokinius, kurie tyrinėja vertybes, kurios yra įskaudintos ir nusivylusios dėl pykčio pasireiškimo

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** paaiškinkite mokytojams, kad šia veikla siekiama padėti jiems pamatyti pyktį, kurį jie gali patirti dirbdami mokykloje, ir pykčio elgesį, kurį mokiniai gali patirti nauju būdu.
2. **Asmeninio pykčio istorija:** kiekvienam mokytojui duokite po popieriaus lapą su tokiais klausimais:
3. **Apmąstykite šią patirtį:** tiesiog paprašykite mokytojų, jei jie nori, pasidalinti savo idėjomis ir mintimis apie šią veiklos dalį.
4. **Pokalbių imitacija:** pasakykite mokytojams, kad dabar prasideda 2 veiklos dalis. Jį sudaro imituotas pokalbis, kuriame kiekvienas poros narys savo ruožtu prisiima pagalbininko vaidmenį, kitas prisiima studento vaidmenį.
5. **Pokalbių refleksija:** kiekviena pora per 10 minučių aptaria užduotį.
6. **Galutinis svarstymas:** galutinė grupės diskusija apie veiklą.

ASMENINIS ŽEMĖLAPIS

APIBŪDINIMAS

Tai pratybos, skirtos pavieniams asmenims ir mokinių grupėms, padedančios įgyti savimone ir tobulėti. Savęs žemėlapis sudarymas sukelia entuziazmą, nes beveik iš karto leidžia susidaryti stiprų vaizdą apie sistemas, kuriose mokiniai atsiduria. Jie gali sudaryti savo vertybių, grupių, oficialių institucijų ir asociacijų, kurioms priklauso ar jaučiasi susiję, žemėlapį. Žemėlapį galima susieti su bendruomene atliekant kitą užduotį.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: individualus, grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 1
- Vidutinė trukmė: 30-60 minučių
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: ne

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu
Telefonas: + 39 0461 497225
Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

GRUPAVIMAS

Proaktyvumas, individualus ir (arba) kolektyvinis veiksmas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

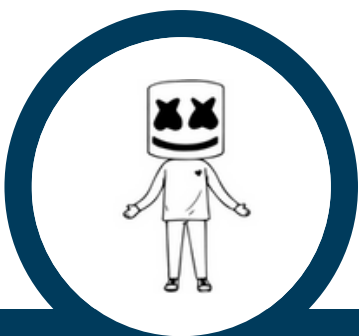
Asmeninis žemėlapis yra susijęs su savęs pažinimu, todėl padeda atrasti save. Jei jis naudojamas grupėje, gali padėti sukurti bendrą supratimą ir priklausymo jausmą, taigi ir grupės tapatybę. Jis taip pat gali padėti kurti abipusę pagarbą ir supratimą. Jis gali būti naudojamas siekiant geresnio bendro mokinių supratimo arba siekiant gauti informacijos apie mokinių vertybes, mintis ir jausmus, susijusius su tam tikru gyvenimo problemų sprendimų rinkiniu.

NAUDA

Asmeniniai žemėlapiai padeda atrasti savo vidų, giliau suprasti savo problemas ir rasti sprendimą, kaip pasiekti gyvenimo tikslų. Jis idealiai tinka mokiniams, kurie mėgsta grafinius vaizdus ir kurie taip pat mokosi per juos. Daugelis iš mūsų pirmenybę teikia vaizdiniam mokymuisi, ir šia prasme žemėlapis yra geras būdas pažinti save. Žemėlapiai taip pat yra tinkamas būdas atrasti ryšį tarp minčių ir idėjų, kurios galbūt anksčiau nebuvo tyrinėtos.

KAIP ATLIKTI PARAMĄ

- 1. Preparation:** mokytojas supažindina su užduotimi, jei ji atliekama individualiu lygmeniu, paaiškina mokiniui asmeninio žemėlapis tikslą (jis gali būti įvairus - nuo paprasčiausio geresnio pažinimo iki pagalbos mokiniui renkant (būsimą) karjerą ar studijas arba informacijos apie konkrečias problemas, su kuriomis jis gali susidurti).
- 2. Užduotis** pradedama nuo mokinio vardo ir pavardės įrašymo centre, o po to aplink jį **rašomos jį dominančios kategorijos**.
- 3. Mokiny's užpildo kiekvieną kategoriją.** Kategorijos nėra fiksuotos, jas galite redaguoti kartu su tuo, kas jus domina rašant. Svarbiausius elementus talpinate labiau, mažiau svarbius - toliau.
- 4. Išvados:** užduoties pabaigoje mokytojas gali paprašyti mokinių pristatyti savo asmeninį žemėlapį.
- 5. Galutinis svarstymas:** pakabinkite kiekvieno asmens žemėlapį ant sienos ir pasidalykite visais modeliais, kad pamatytumėte panašumus ir skirtumus. Po užsiėmimo rezultatus galima analizuoti individualiu ir grupės lygmeniu.

ZEFYRO IŠŠŪKIS

APIBŪDINIMAS

"Zefyro iššūkis" - tai komandinė užduotis, kurios metu komandos turi varžytis, kas pastatys aukščiausią savadarbę konstrukciją, naudodamos įvairias medžiagas: 20 lazdelių arba spagečių, vieną metrą juostos, vieną metrą virvės ir vieną zefyrą. Zefyras turi būti pastatytas virš konstrukcijos. Tai gana sudėtingas užsiėmimas, nes jo metu žmonės atsiduria tokioje padėtyje, kai jiems reikia bendradarbiauti ir spręsti problemas, kylančias statant bokštą.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: individualus, grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 3
- Vidutinė trukmė: 60 minučių
- Speciali įranga: taip
- Internetinė versija: ne

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: +39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

LYDERYSTĖ

Proaktyvumas, individualus ir (arba) kolektyvinis veiksmas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

Iššūkis nesuponuoja, kad yra lyderis, kuris imasi vadovauti, bet tai yra visų komandos narių bendradarbiavimo procesas, lyderyste dalijasi skirtingi nariai, kurie skirtingais momentais imasi vadovavimo, todėl jis yra susijęs su VADOVAVIMU.

GRUPAVIMAS

Proaktyvumas, individualus ir (arba) kolektyvinis veiksmas, bendras prasmės formavimas, abipusė įtaka

Iššūkis grindžiamas tuo, kad komanda derina įvairius aspektus iš skirtingų kompetencijos grupių. Jis susijęs su KONSTRUKCIJA, nes komandinis darbas, vykstantis iššūkio metu, yra abipusės įtakos procesas.

TIKSLŲ NUSTATYMAS

Darbas remiantis hipotezėmis, į tikslą ir ateitį orientuotas požiūris

Tai, kad iššūkis grindžiamas ateityje siektinu tikslu "pastatyti aukščiausią savadarbę konstrukciją" ir kad proceso metu nagrinėjamos įvairios hipotezės, yra susiję su visomis TIKSLŲ NUSTATYMO sritimis.

NAUDA

The exercise helps to explore the dynamics of cooperation and to reflect on the processes of mutual influence. It also emphasizes group communication, leadership dynamics, helps to explore the dynamics of cooperation and innovation processes within the group. The exercise helps show students that success depends on close collaboration between team members.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** pirmiausia kiekvienai komandai reikia sukurti zefyrų iššūkio rinkinį. Kiekvieną rinkinį sudaro 20 medinių arba spagečių lazdelių, 1 metras lipnios juostos, 1 metras virvės ir 1 zefyras. Suskirstykite grupę į komandas po 3-6 žmones. Kiekviena komanda turėtų susėsti aplink stalą arba ant grindų. Visa grupė turėtų dirbti toje pačioje erdvėje. Paaiškinkite, kaip vyksta ši veikla, ir jos tikslus.
2. **Realizacija:** pateikite medžiagą kiekvienai komandai ir, kai jos bus pasirengusios pradėti, pradėkite atgalinį skaičiavimą. Kadangi jie turi pajusti skubos jausmą, periodiškai priminkite jiems apie praeinantį laiką.
3. **Išvados:** išmatuokite kiekvieną konstrukciją ir, matuodami, nurodykite jos aukštį. Surinkę visus matavimus, paskelbkite konkurso nugalėtoją.

VEIDRODINIS RYŠYS

APIBŪDINIMAS

Praktika susideda iš dialogo tarp dviejų ar daugiau žmonių (mokytojų ir mokinių), turinčių skirtingus vaidmenis: bent vienas klausantis ir bent vienas dalijasi savo neigiamais jausmais apie praėjusios savaitės įvykius klasėje.

Naudojant keletą "veidrodinių" metodų, praktikos tikslas yra skatinti empatiškus santykius tarp dalyvių, palaikyti į sprendimą orientuoto proceso atsiradimą.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 2
- Vidutinė trukmė: 60 minučių
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: +39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

LYDERYSTĖ

Bendradarbiavimo lyderystė, galios dinamika, vadovavimas iš paskos

Klausymosi dinamika padeda suprasti, kokie svarbūs yra įvairūs lyderystės vaidmenys. Aktyvus klausymasis reiškia situaciją, kai klausytojas dalyvauja santykiuose.

PARAMA

Empatija, Smalsumas, Kaltės vengimas, Vertinimo sustabdymas.

Empatiškas klausymasis gali būti elementas, palengvinantis veiksmingą bendravimą klasėje ir taip stiprinantis bendrą ir visuotinę lyderystę tarp mokytojų ir mokinių.

NAUDA

Praktika siekiama lavinti empatijos įgūdžius, pabrėžiant empatinės perspektyvos svarbą, pageidautina tik tada, kai dalyviai mano, kad yra pakankamai ramūs, kad galėtų palaikyti ryšį su kitais žmonėmis (tokia būseną leidžia dalyviams persikelti nuo savęs į kitus). Šis pratimas gali būti naudingas stiprinant mokytojų ir mokinių empatišką bendravimą, dirbant su įvairiomis lingvistinėmis strategijomis, padedančiomis užmegzti ryšį su dalyvaujančių žmonių požiūriu, idėjomis ir mintimis, ir galiausiai rasti bendrą supratimą.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** rasti ramią vietą, pasiskirstyti vaidmenimis (pagalbos prašytojas, klausytojas), nustatyti ir pasidalyti įvykiais / temomis;
2. **Taikykite pirmąją strategiją / perfrazavimą:** klausytojas iš dalies, bet savais žodžiais pakartoja tai, ką pasakė pagalbos prašytojas;
3. **Apply the second strategy/summary:** klausytojas išsirenka svarbiausius pokalbio dalykus ir pateikia juos kalbėtojų, taip parodydamas, kad supranta, kas buvo pasakyta.
4. **Išvados:** Išbandykite dvi strategijas penkiais sakiniais ir leiskite veidrodžiui praktikuotis su strategijomis.
5. **Galutinis svarstymas:** apmąstyti strategijų išbandymo procesą. Po šios praktikos surenkite pokalbį.

NUSKAITYKITE, KAD
ATSISIŪSTUMĖTE VISĄ
APRAŠYMĄ

FOTOGRAFIJOS ISTORIJA

APIBŪDINIMAS

Tai praktika, kai fotografija pasitelkiama grupės ar bendruomenės problemoms ir istorijoms papasakoti; ją taip pat galima naudoti kaip "ledlaužį" arba siekiant geriau pažinti bendraamžius. Atliekant šią veiklą reikia padaryti pasirinktas nuotraukas, padarytas po atviru dangumi, ir parodyti jas grupei. Nuotraukų istorijos padeda pažinti, inicijuoja pokalbius, stiprina pasitikėjimą, mažina įtampą, skatina dalyvauti ir padeda sukurti ryšio jausmą bei bendrą, bendrą supratimą.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 3
- Vidutinė trukmė: 75 minutės
- Speciali įranga: taip
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: + 39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

GRUPAVIMAS

Proaktyvumas, individualus ir (arba) kolektyvinis veiksmas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

Atliekant užduotį nustatomi bendri modeliai ir motyvai, naudojant nuotraukas ir jų istorijas, taip formuojant šio klasterio įgūdžius.

PARAMA

Venkite kaltės jausmo, sustabdykite vertinimą, empatiją, smalsumą

Šis pratimas skatina mokinių empatiją ir smalsumą bendraamžių atžvilgiu.

TIKSLŲ NUSTATYMAS

Darbas remiantis hipotezėmis, į tikslą ir ateitį orientuotas požiūris

Dirbant su problema ir (arba) rūpesčiu, pratybos yra orientuotos į tikslą.

DĖMESYS SPRENDIMAMS

Sprendimais grindžiamas požiūris, problemų sprendimas ir į sprendimus orientuotas mąstymas

Dirbant su problema ir (arba) rūpesčiu, pratybų metu orientuojamasi į ateitį ir ieškoma naujų galimų sprendimų idėjų.

NAUDA

- Dalijimasis istorija su kitais skatina supratimą ir empatiją bei leidžia aptikti bendrus grupės narių interesus;
- tai padeda sukurti kompetencijos, priklausymo grupei, turinčiai panašių rūpesčių, jausmą ir motyvuoja mokinius tapti aktyviais pokyčių vykdytojais, padėti rasti ir įgyvendinti sprendimą;
- Noras išeiti į lauką ir padaryti pasirinktą nuotrauką gali būti naudingas laisvalaikio momentas informacijai perprasti.

KAIP ATLIKTI PARAMĄ

- 1. Pasirengimas:** vedėjo paaiškinimas apie veiklą, tikslinės grupės (grupės, mokyklos, bendruomenės) pasirinkimas, nuotraukų darymas ir įkėlimas į bendrą aplanką.
- 2. Istorijų paaiškinimas:** dalyviai pasakoja istoriją, kuri lydi jų nuotrauką, paaiškindami pasirinkimo priežastį, kodėl ši istorija jiems svarbi arba kelia rūpestį ir kodėl padaryta nuotrauka atspindi šią problemą / rūpestį.
- 3. Grupės diskusija:** vedėjas ir dalyviai kartu apmąsto istorijas. Dalyvių prašoma papasakoti nuotraukų istorijas, kad būtų iškeltos kitos istorijos ir paskatintas dalijimasis jomis.
- 4. Apibendrinimas:** vedėjas pasilieka maždaug valandą, kad kartu su dalyviais aptartų naujas mintis ir idėjas, kurios kilo remiantis fotopasakojimais ir istorijomis, sužadintomis per paskutinį veiklos fragmentą.

PROBLEMŲ MEDIS

APIBŪDINIMAS

Problemų medis - tai trijų žingsnių metodika, skirta pagrindiniams iššūkiams ir problemoms, jų priežastims ir pasekmėms nustatyti. Tai tam tikros rūšies diagrama, leidžianti grupės nariams analizuoti konkretaus iššūkio priežastis ir pasekmes bei jų tarpusavio ryšį. Remiantis pagrindine problema, atsekamos jos priežastys ir padariniai. Problemų medį sudaro trys dalys: kamienas, šaknys ir šakos. Kamienas - tai pagrindinė problema, iššūkis arba uždavinys. Šaknys yra pagrindinės problemos, iššūkio ar problemos priežastys, o šakos - jos padariniai.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 3
- Vidutinė trukmė: 60-120 minučių
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: ne

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu
Telefonas: + 39 0461 497225
Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

TIKSLŲ NUSTATYMAS

Darbas remiantis hipotezėmis, į tikslą ir ateitį orientuotas požiūris

Problemų medžiai skirti pagrindinėms problemoms ar iššūkiui priežastims nustatyti ir pasekmėms apibrėžti, todėl yra susiję su klasteriais, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama problemoms ir iššūkiams nustatyti ir apibrėžti.

DĖMESYS SPRENDIMAMS

Sprendimais grindžiamas požiūris, problemų sprendimas ir į sprendimus orientuotas mąstymas

Objektyvūs medžiai yra skirti nustatyti galimus problemas, problemoms ar iššūkiui sprendimus, nes jie yra tiesiogiai susiję su sutelkimo į sprendimus grupę ir su abiem susijusiais įgūdžiais, būtent į sprendimą orientuotu požiūriu.

NAUDA

Pagrindinė nauda yra ta, kad dalyviai gali analizuoti konkrečios problemos ar iššūkio priežastis ir pasekmes. Problemų medyje problema ar iššūkis suskirstomas į valdomas ir apibrėžiamas dalis. Tai leidžia nustatyti veiksmų prioritetus ir padeda sutelkti tikslus bei geriau juos apibrėžti. Tai leidžia sukurti vis gilesnį problemos supratimą.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** problemų medžio analizę galima atlikti dviem būdais: mokytojas apibrėžia problemą, dalyviai apibrėžia problemą.
2. Dalyviams suteikiamas **"problemų medžio" šabloną**. Problema, iššūkis ar uždavinys užrašomi modelio centre ir tampa medžio "kamienu".
3. Pirmiausia grupė nustato **pagrindinės problemos priežastis**, t. y. medžio "šaknis", o paskui pasekmes, kurios tampa šakomis.
4. **Išvados:** dalyviai nagrinėja minčių eigą, logiką ir priežastis, kuriomis grindžiami jų nustatyti ryšiai tarp šaknų ir šakų. Jie taip pat patikrina visą medį ir įsitikina, kad, jų nuomone, jis yra teisingas ir išsamus.
5. **Uždarymas ir galutinis svarstymas:** kiekviena grupė paaiškina savo diagramą ir atkreipia dėmesį į tai, kaip vyko diskusija, paaiškindama pagrindinius dalykus ir idėjas, lėmusias diagramos turinį.

GAUSUS UŽKANDIS!

APIBŪDINIMAS

Veikla buvo skirta dalyvių, tiek mokinių, tiek mokytojų, psichologiniam kapitalui didinti. Tai vaidmenų žaidimas, kurio tikslas - per patyriminį metodą suaktyvinti vaikų psichologinius išteklius. Užkandžių pratimas konceptualiai suponuoja tokį principą: "Visuma yra pranašesnė už dalį", o jį įkvėpė Caritas International vaizdo klipas "Viena žmonių šeima, maistas visiems". Šis vaizdo įrašas yra švietimo kampanijos dalis ir primena senovinę istoriją bado ir dalijimosi temomis.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: aukštas
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 12
- Vidutinė trukmė: 60 minučių
- Speciali įranga: taip
- Internetinė versija: ne

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: + 39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

GRUPAVIMAS

Proaktyvumas, asmeninis ir (arba) grupinis veiknumas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

Šiuo požiūriu tai yra sudėtinga užduotis, kuri aktyviai skatina mokinius ir mokytojus ieškoti bendro požiūrio į individualaus ir grupinio veiknumo ugdymą.

LYDERYSTĖ

Bendradarbiavimo lyderystė, galios dinamika, vadovavimas iš paskos

Šiame būryje pratybose skatinamas bendradarbiavimu grįstas požiūris į vadovavimą, kai yra ne tik "lyderis", bet ir "sekėjas", kuriam tenka galutinė atsakomybė už grupės veikimą.

DĖMESYS SPRENDIMAMS

Į sprendimus orientuotas požiūris, problemų sprendimas ir sprendimų kūrimo mąstysena

Šis pratimas labai svarbus padedant mokiniams pereiti nuo mąstymo, grindžiamo problemų suvokimu, prie požiūrio, grindžiamo tik bendrų problemų sprendimų paieška.

NAUDA

- Šioje veikloje dėmesys sutelkiamas į psichologinio kapitalo sąlygas, nustatant socialinius ir atribucinius procesus, galinčius paskatinti bendradarbiavimą grupėje, asmeninio potencialo vystymąsi, mokinių gerovę, pasitenkinimo ir dėkingumo jausmą mokyklai, teigiamo identiteto kūrimą.
- Šia veikla siekiama ne taisyti ar šalinti neįgalumą sukeliančias sąlygas, o aktyvinti asmeninius psichologinius išteklius (Seligman, 2011).

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

- 1. Įžanga ir pirmasis testas:** vedėjas suskirsto dalyvius į keturias grupes, vadinamas "tautomis". Grupė išsirenka žaidėją, kurio tikslas - ilgaus šaukštais surinkti kuo daugiau duonos gabalėlių savo tautai.
- 2. Vaizdo įrašo peržiūra:** visi kartu pažiūrėkite "Caritas International" kampanijos "Viena žmonių šeima, maistas visiems" vaizdo įrašą.
- 3. Antras testas:** su ta pačia organizacija, kaip ir 1 veiksmo, pakartokite kiekvienos grupės bandymus surinkti duonos gabalėlius.
- 4. Rezultatų skaičiavimas:** kiekviena grupė suskaičiuoja duonos gabalėlius, kuriuos jai pavyko paimti pirmojo žingsnio metu ir po to antrojo žingsnio, kuris buvo atliktas po vaizdo įrašo peržiūros;
- 5. Apibendrinimas:** dalyviai, padedami vedėjo, apmąsto patirtį.

STIPRIŲJŲ PUSIŲ APMĄSTYMAS

APIBŪDINIMAS

Šios veiklos tikslas - aptarti mokinius ir klasę, sutelkiant dėmesį į jos stipriąsias puses ir išteklius. Diskusiją galima pradėti su mokytojais ir mokiniais.

Veikloje pateikiama keletas klausimų, kurie padeda tobulinti ir palaikyti diskusiją ir kurie gali padėti priimti tolesnius sprendimus.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 1
- Vidutinė trukmė: 45 minutės
- Speciali įranga: taip
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: + 39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

Darbas remiantis hipotezėmis, į tikslą ir ateitį orientuotas požiūris

TIKSLŲ NUSTATYMAS

Šiuo atveju tai reiškia idėją, kad mokiniai, pradėdami dialogą, pagrįstą atskirų asmenų ir klasės jėgomis, ir nustatydami galimus išteklius, įgūdžius ir gebėjimus, kuriais klasė, kaip grupė, gali pasikliauti, svarsto apie galimybes pasiekti tikslus arba apie tai, kaip pagerinti jau pasiektus tikslus, susijusius su klasės klimatu ir būsimais pasirinkimais.

DĖMESYS SPRENDIMAMS

Sprendimais grindžiamas požiūris, problemų sprendimas ir į sprendimus orientuotas mąstymas

Padėdamas atkreipti dėmesį į mokinių išteklius, klasės įgūdžius ir gebėjimus, kurie galėtų padėti (arba jau padėjo) klasės klimatui ir sprendimų priėmimui, jis skatina apmąstymus ir įžvalgas apie galimus sprendimus ir konkrečius veiksmus, kurių reikia imtis šiems sprendimams įgyvendinti.

NAUDA

Ši veikla padeda dalyviams (mokytojams ir (arba) mokiniams) praplėsti savo asmeninį ir klasės matymą, nustatyti galimus išteklius, įgūdžius ir gebėjimus, kuriuos atskiras mokinys ir klasė kaip grupė jau pritaikė ir (arba) galėtų pritaikyti, kad pagerintų klasės klimatą ir ateityje priimamus sprendimus.

Tai, savo ruožtu, gali palengvinti apmąstymus apie galimus sprendimus, kuriuos reikėtų priimti ateityje.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

- 1. Paruošimas:** the teacher explains to the participants that they will start a discussion about the class and how the students have addressed the topic of climate and future decisions.
- 2. Pradėkite pokalbį:** tarpininkas užduoda šį klausimą: Kaip klasei sekasi rinktis ateitį?
- 3. Išimties tyrimas:** tarpininkas užduoda keletą klausimų, kurie skatina pokalbį apie klasės stiprybes, išteklius ir gebėjimus.
- 4. Išvados:** tarpininkas užduoda baigiamuosius klausimus, kuriais siekiama atnaujinti iki šiol pasakytus dalykus ir įtvirtinti juos dalyvių sąmonėje.
- 5. Galutinis svarstymas:** šis etapas - tai grupės diskusija apie veiklą.

IŠ NAUJO APIBRĖŽKITE SAVO NESĖKMES

APIBŪDINIMAS

Šios veiklos metu dalyviai mokosi į asmenines nesėkmes žiūrėti kaip į būdą tyrinėti savo vertybes. Pavyzdžiui, mokytojai galėtų padėti mokiniams iš naujo perdirbti patirtį, kuri jiems nepavyko. Dalyviai suskirstomi poromis ir pakaitomis atlieka "tarpininko" ir "kliento" vaidmenis. "Klientas" kviečiamas papasakoti apie nesėkmės epizodą praeityje, o "fasilitatorius" užduoda konkrečius klausimus pagal praktikos žemėlapi, pavadintą "TASC nesėkmės pokalbio žemėlapis".

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: vidutinis
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 2
- Vidutinė trukmė: 60-75 minutės
- Speciali įranga: taip
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: + 39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

GRUPAVIMAS

Proaktyvumas, individualus ir (arba) kolektyvinis veiksmas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

Šios dimensijos skatinamas gebėjimas yra asmeninis veiksmas, nes "kliento" vaidmenyje esantis dalyvis (pvz., mokytojas) suvokia savo galią veikti taip, kad jo veiksmai labiau atitiktų jo vertybes.

PARAMA

Venkite kaltės jausmo, sustabdykite vertinimą, empatiją, smalsumą

Su šia dimensija susiję ir šioje praktikoje skatinami šie įgūdžiai: (1) vengti kaltinimo, nes "TASC pokalbio žemėlapis apie nesėkmę" naudojimas padeda mokytojams vengti rodyti pirštu į save (ir (arba) mokinius); (2) sustabdyti vertinimą, nes asmeninės nesėkmės sąvokos permąstymas padeda mokytojams vengti neigiamų vertinimų apie save (ir (arba) mokinius) kaip žmones.

NAUDA

Pratybų metu dalyviai mokomi dekonstruoti "nesėkmės" sąvoką, kuri suprantama kaip netinkamumo, nekompetencijos, nepakankamumo, deficito, atsilikimo jausmas, kylantis žmonių gyvenime. Šiuo pratimu siekiama padėti dalyviams (pvz., mokytojams) rasti alternatyvų mąstymo apie nesėkmę būdą, persvarstyti nesėkmės patirtį kaip galimybę tyrinėti savo asmenines vertybes ir žmonių, su kuriais jie bendrauja (pvz., mokinių), vertybes.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

- 1. Preparation:** praktiką palengvinantys asmenys suskirsto dalyvių grupę (pvz., mokytojus) į poras ir paaiškina jiems, kad šis užsiėmimas skirtas tam, kaip spręsti asmeninės nesėkmės temą, nesvarbu, ar ji susijusi su jų profesija, ar su mokinių gyvenimu.
- 2. Pokalbis apie nesėkmes:** kiekviena pora pradeda pokalbį; vienas asmuo atlieka "tarpininko" vaidmenį ir užduoda konkrečius klausimus, o kitas - "kliento" vaidmenį ir atsakinėja į klausimus, pasakodamas apie savo patirtį, kurią patyrė kaip nesėkmę. Po 20 minučių pasikeičia vaidmenimis.
- 3. Išvados:** pasibaigus nustatytam laikotarpiui, kiekviena pora skiria 10 minučių užduočiai aptarti.
- 4. Galutinis svarstymas:** užduodamas klausimas specialistas skatina grupės diskusiją apie ką tik patirtą veiklą. Pasibaigus grupiniam užsiėmimui, dalyviai taip pat gali patys parašyti atsakymus ir juos apmąstyti.

NUSKAITYKITE, KAD
ATSISIŪSTUMĖTE VISĄ
APRAŠYMĄ

PRISIMINKITE POKALBIUS

APIBŪDINIMAS

Ši praktika kviečia mus mąstyti apie savo tapatybę kaip apie "daugiabalsę", o ne kaip apie "įkapsuliuotą savastį". Šiame pratime pabrėžiama, kad tapatybę galima suprasti kaip santykių grupę, savotišką mūsų gyvenimo "klubą", kuriam priklauso keli nariai: reikšmingi žmonės iš mūsų praeities, dabarties ir įsivaizduojamos ateities. Atlikdami šį pratimą dalyviai laiko juostoje surašo žmones, organizacijas ar įvykius, atlikusius svarbų vaidmenį jų gyvenime; taip jie suvokia savo tapatybę, atsižvelgdami į žmones, kurie padėjo ją formuoti.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: vidutinis
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 1
- Vidutinė trukmė: 2 valandos
- Speciali įranga: taip
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: + 39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

GRUPAVIMAS

Proaktyvumas, individualus ir (arba) kolektyvinis veiksmas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

Galimybė performuluoti kitų vaidmenį savo gyvenime ir suprasti, kad tapatybė taip pat formuojasi per santykius su kitais žmonėmis, vykstant abipusės įtakos ir bendro reikšmių kūrimo procesams.

LYDERYSTĖ

Vadovavimas bendradarbiaujant, galios dinamika, vairavimas atsiliekant vienu ŽINGSNIU

Supratimas, koks svarbus yra galios, suprantamos kaip "vadovo", vaidmuo darant įtaką tapatybės formavimosi procesui.

PARAMA

Venkite kaltės jausmo, sustabdykite vertinimą, empatiją, smalsumą

Veiksmingas dalyvių tapatybės (pvz., studentų) tyrinėjimas ir dėmesys teigiamoms jų gyvenime dalyvaujančių žmonių savybėms ir vaidmenims.

NAUDA

Ši praktika atveria galimybę peržiūrėti dalyvių narystę jų gyvenimo "klube". Remdamiesi savo patirtimi ir santykiais su jais, galime suteikti daugiau balsų tiems, kurie, mūsų manymu, vertingai prisideda prie mūsų tapatybės.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **"Patvirtinkite" narystę asmeniniame "klube":** pirmoje dalyje dalyvio (pvz., Studento) prašoma užpildyti dalyvavimo asmeniniame klube "pažymėjimus" kiekvienam svarbiam asmeniui jų gyvenime, nuo praeities iki dabarties, taip pat įsivaizduoti galimus svarbius žmones ateityje.
2. **Laikinas sertifikatus išdėstymas:** atlikus visus asmeninius narystės klube pažymėjimus, reikalinga užduotis yra juos įdėti į laiko ašį, kuri prasideda nuo gimimo ar ankstyvosios vaikystės ir tęsiasi iki artimiausios ateities.
3. **Susiekite sertifikatus laiko juostoje:** šiuo metu būtina sujungti laiko juostos taškus, kuriuose yra narystės jūsų grupėje pažymėjimai, siekiant pabrėžti ne tik galimus ryšius, bet visų pirma santykių tinklus, kurie sukuria studento tapatybę.
4. **Galutinis svarstymas:** informacinę dalį sudaro bent du apmąstymų su dalyviais momentai. Šie klausimai gali padėti patobulinti ir pagerinti grafinį vaizdavimą laiko juostoje, galbūt net ją pakeisti.

IMITUOJAMAS VAIDMENŲ ŽAIDIMAS

APIBŪDINIMAS

Taikant šią praktiką socialiniai konfliktai ir sprendimų priėmimas imituojami atsižvelgiant į grupės interesus. Šis pratimas padeda dalyviams priimti tam tikrą naują atsakomybę atliekant vaidmeninius žaidimus / simuliaciją, prie kurios jie gali būti neįpratę. Taikant šį pratimą, žaidimo instruktorius išlaiko palyginti nedidelę dėmesį, o dalyviai gali laisvai ir spontaniškai bendrauti tarpusavyje.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: nuo 3 iki 30
- Vidutinė trukmė: 30 minučių
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: + 39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

LYDERYSTĖ

Bendradarbiavimo lyderystė, galios dinamika, vadovavimas iš paskos

Galios dinamikos santykiuose suvokimas, nes šis pratimas yra labai naudingas siekiant suvokti galios dinamiką ir sutelkti dėmesį į idėją, kad sprendimų, skirtų klasės klimatui gerinti, kūrimas yra bendras konstruktyvus procesas, kuriame aktyviai dalyvauja kiekvienas dalyvis.

Bendradarbiaujantis vadovavimas, nes šiuo metodu dėmesys sutelkiamas į komandos galios decentralizavimą nuo vieno vadovo ir visų įtraukimą į sprendimų priėmimo procesą.

Šių metodų tikslas - parengti mokinius priimti kitų vaidmenis vaidmenų žaidime.

NAUDA

- Vaidmenų žaidimai ir (arba) simuliacija yra vertingas pratimas, padedantis ugdyti ir praktiškai pritaikyti elgesio įgūdžius, taip pat gali paskatinti kūrybinį mąstymą, vadovavimą bendradarbiaujant, galios dinamikos santykiuose suvokimą, motyvaciją ir įsitraukimą, būtinus mokantis kalbų ar kitų mokymo ir (arba) mokymosi dalykų.
- Taikoma strategija naudinga socialiniam mokymuisi, kuriant realaus gyvenimo simuliacines situacijas.
- Šis pratimas padeda apmąstyti sprendimų priėmimo galimybes,

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** šiame etape žaidimo instruktorius turės sutelkti dėmesį į temą, pateikti imituojamą situaciją, parinkti ir paskirstyti vaidmenis.
2. **Šildymas:** žaidimo pradžia - paskirtų vaidmenų repeticija per apšilimo veiklą, kuri naudojama siekiant paruošti grupę vaidmenų žaidimams.
3. **Taikymas:** grupė pradeda žaisti vaidmenis pagal vaidmenų aprašymus.
4. **Vertinimas:** žaidimo instruktorius turėtų paprašyti dalyvių apmąstyti gautus rezultatus. Dalyviai dalijasi jausmais apie tai, kaip jiems sekėsi būti viename ar keliuose vaidmenyse.
5. **Galutinis svarstymas:** 15 minučių (apie 15 min.) instruktorius paprašo dalyvių pasidalyti savo patirtimi plenariniame posėdyje.

ŠEŠIOS MĄSTYMO SKRYBĖLĖS

APIBŪDINIMAS

Šis metodas leidžia asmenims ir komandoms būti imlesniems naujoms idėjoms ir konstruktyviai jas plėtoti. Tai naudinga priemonė, mokanti mąstyti kūrybiškai ir integruotai.

Praktika supažindina besimokančiuosius su šešiais skirtingais mąstymo stiliais ir padeda jiems pažvelgti į problemą iš šešių skirtingų perspektyvų. Kiekviena iš šešių mąstymo kepurų turi skirtingą spalvą, kuri simbolizuoja unikalų būdą pažvelgti į problemą, identifikuoja tam tikrą mąstymo būdą.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: vidutinis
- Parametras: individualus, grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 1
- Vidutinė trukmė: 20 minučių
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: + 39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

DĖMESYS SPRENDIMAMS

Į sprendimus orientuotas požiūris, problemų sprendimas ir sprendimų kūrimo mąstysena

Naudojant šešių mąstymo kepurų metodą, galima apsvarstyti problemą iš kelių perspektyvų ir rasti kūrybiškesnių ir novatoriškesnių sprendimų.

NAUDA

Šešių mąstymo kepurų strategija padeda pagerinti sprendimų priėmimo procesus 8 skirtingais būdais:

- Išreikšti mąstymą be jokių rizikos veiksmų
- Pažvelkti į problemą iš skirtingų perspektyvų
- Pakeiskite mąstymo stilių, kad praplėstumėte sprendimų priėmimo procesą
- Vadovautis taisyklėmis, padedančiomis priimti teisingus sprendimus
- Padidinti dėmesio sutelkimą
- Stiprinti kūrybinį mąstymą
- Pagerinti komandos narių bendravimą
- Pagerinti sprendimų priėmimo įgūdžius.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Pateikite problemą grupei:** tarpininkas (pvz., mokytojas) pristato grupei problemą (klausimą). Dalyviai kviečiami apie ją pagalvoti iš įvairių perspektyvų. Bus šešių tipų mąstytojai, kurie spręs problemą tik iš tos konkrečios perspektyvos.
2. **Grupė pradeda sutelkti diskusiją į konkretų požiūrį:** komanda pradeda spręsti uždavinį laikydamasi tam tikro mąstymo būdo (pvz., "balta kepurė", "mėlyna kepurė", "žalia kepurė") ir plėtoja diskusiją pereidama prie kitos "kepurės", kol apsvarstomos visos šešios perspektyvos;
3. **Pasirinkite sprendimą:** Sukūrę keletą sprendimų, dalyviai kritiškai išnagrinėja rinkinį ir pasirenka sprendimą.
4. **Galutinis svarstymas:** 15 minučių (apytiksliai) instruktorius paprašo dalyvių pasidalyti savo patirtimi plenariniame posėdyje.

ŽERINČIOS AKIMIRKOS

APIBŪDINIMAS

Šią veiklą įkvėpė Freedman & Combs (1996) ir George (2012) darbai.

Dalyvių (pvz., mokytojų) prašoma poromis papasakoti apie "spindinčią akimirką klasės gyvenime, kuri suteikė vilties dėl pačios klasės ir klasės klimato".

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: vidutinis
- Parametras: individualus, grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 2
- Vidutinė trukmė: 60 minučių
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: +39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

GRUPAVIMAS

Proaktyvumas, asmeninis ir (arba) grupinis veiknumas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

Šiuo atveju tai reiškia, kad mokytojai prisimena epizodus, kai dėl jų ir mokinių elgesio ir požiūrio laikinai ar visam laikui pagerėjo klasės klimatas.

DĖMESYS SPRENDIMAMS

Į sprendimus orientuotas požiūris, problemų sprendimas ir sprendimų kūrimo mąstysena

(White & Epston, 1990), t. y. epizodai, kai klasei pavyko rasti veiksmingus sprendimus, kurie veikia kaip taisyklės išimtys (o taisyklė yra problemų, turinčių įtakos klasės kontekstui, visuma, pvz.: suvokiamas žemas klasės klimato lygis, nesusikalbėjimas, nesusipratimai ir t. t.).

NAUDA

Ši veikla padeda dalyviams sutelkti dėmesį į tai, kas veikia, atsižvelgiant į jų patirtį klasėje, ir nustatyti, kas yra veiksminga.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** mokytojas paaiškina dalyviams, kad jie kviečiami susirasti partnerį; kiekvienas mokytojas savo ruožtu kviečiamas papasakoti savo partneriui istoriją apie spindinčią akimirką klasės gyvenime, kuri jam suteikė vilties.
2. **Pasidalinkite šviesių akimirų istorijomis:** kiekvienas dalyvis turi 10-15 minučių papasakoti apie spindinčią akimirką; mokytojas paragina dalyvius papasakoti kuo išsamesnę istoriją.
3. **Pasidalykite atsiliepimais su grupe:** plenariniame posėdyje mokytojas pakviečia mokytojus pasidalyti savo atsiliepimais ir nuotaika su kitais grupės nariais.
4. **Galutinis svarstymas:** šis etapas - tai grupinis veiklos aptarimas; jo tikslas - padėti grupės mokytojams apmąstyti, kaip jie galėtų pritaikyti kibirkščiujančių akimirų idėją dirbdami su pavieniais mokiniais ar klase.

DĖKINGUMO ISTORIJS

APIBŪDINIMAS

Praktika orientuota į asmens stipriąsias puses, pagrįstas jo ankstesne patirtimi ir mokymusi. Ji susijusi su geriausiais žmonių bruožais, su tuo, kaip jie gyvena, elgiasi, dirba ir bendradarbiauja su bendruomene. Dalijantis savo istorija, atkreipiamas dėmesys į tai, kas ankstesniuose asmens gyvenimo etapuose pasiteisino, o ne į tai, kas nepasiteisino.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams
- Sudėtingumo lygis: vidutinis-aukštas
- Parametras: individualus, grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 1
- Vidutinė trukmė: 30 - 40 minučių
- Speciali įranga: ne
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: + 39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

GRUPAVIMAS

Proaktyvumas, individualus ir (arba) kolektyvinis veiksmas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

Pratybų pobūdis labai susijęs su veiksmo, priklausymo grupei, santykių užmezgimo ir palaikymo jausmu.

LYDERYSTĖ

Vadovavimas bendradarbiaujant, galios dinamika, vairavimas atsiliekant vienu ŽINGSNIU

Pratybų metu vykstanti grupės dinamika stiprina vadovavimo įgūdžius.

PARAMA

Kaltės jausmo vengimas, vertinimo sustabdymas, empatija, smalsumas

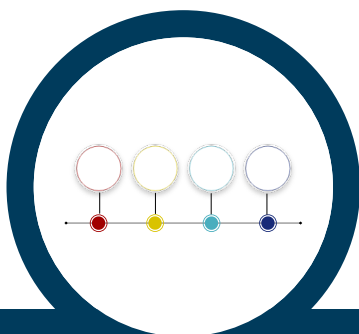
Ši praktika padeda ugdyti grupės narių empatiją, padeda išvengti kaltės jausmo ir sustabdyti nuosprendžių priėmimą. Ji taip pat gali padėti ugdyti smalsumą kitų grupės narių atžvilgiu.

NAUDA

- Pakeiskite požiūrį nuo mokinių silpnųjų pusių į jų stipriąsias puses;
- padeda kurti stipresnius ir labiau pasitikėjimu grįstus santykius tarp mokytojo ir mokinių, taip pat tarp mokinių tarpusavyje;
- Padeda sukurti daugiau empatijos ir geresnio supratimo tarp bendraamžių mokinių.
- Kaip mokytojas galėsite sutelkti dėmesį į sėkmingą patirtį, pastebėti stipriąsias puses ir nustatyti galimas tobulintinas sritis.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **"Atradimo" etapas:** tarpininkas pakviečia dalyvius pagalvoti apie tai, ką jie nori pakeisti, kokią kryptį nori pasirinkti savo būsimame gyvenime.
2. **"Svajonių" etapas:** tarpininkas paprašo dalyvių įsivaizduoti norimą ateitį, kaip jie norėtų pasiekti norimų pokyčių ir kokiais asmeniniais ištekliais galėtų pasinaudoti, kad pasiektų tikslą.
3. **"Projektavimo" etapas:** tarpininkas kviečia kiekvieną dalyvį pasidalyti apmąstymais apie tai, kaip jo įgūdžiai / žinios gali padėti įgyvendinti norimą "svajonę" arba ateitį.
4. **Apibendrinimas:** tarpininkas gali paprašyti dalyvių pasidalyti mintimis apie skirtingų grupės narių papasakotas istorijas, galbūt išryškinti stipriąsias puses / įgūdžius.

CHRONOLOGIJA

APIBŪDINIMAS

Laiko linijos metodas - tai refleksijos pratimas, leidžiantis klientui ar mokiniui, kaip savo gyvenimo ekspertui, atidžiai stebėti svarbiausius savo praeities įvykius nuo gimimo iki dabarties arba tam tikro gyvenimo laikotarpio (pvz., paskutinių metų). Laiko linijos vaizdavimo tikslas - įsisaugoti svarbiausius žmogaus gyvenimo faktus ir laikotarpius, stebėti, kaip jie formavo jo asmenybę, ir mokytis iš savo ankstesnės patirties.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokytojams, mokiniams
- Sudėtingumo lygis: žemas
- Parametras: individualus, grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 1
- Vidutinė trukmė: 60 minučių
- Speciali įranga: taip
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: +39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

TIKSLŲ NUSTATYMAS

Darbas remiantis hipotezėmis, į tikslą ir ateitį orientuotas požiūris

Šis pratimas yra pokalbio su mokiniu apie jo jausmus, išteklius, viltis ir norimą ateitį dalis.

Šia prasme yra susijęs su AIMING, ypač su į tikslą orientuotu ir į ateitį orientuotu metodu.

PARAMA

Empatija, Smalsumas, Kaltės vengimas, Vertinimo sustabdymas.

Laiko linija taip pat gali būti naudojama mokinių smalsumui skatinti, pavyzdžiui, galite pasirinkti konkretų įvykį ar situaciją, kuri, jūsų manymu, domina mokinius, ir paprašyti jų sukurti laiko juostą, kaip šis įvykis ar situacija atsirado praėjus.

NAUDA

- Pagrindinis "Laiko linijos" pratimo tikslas - paskatinti klientą/studentą apmąstyti ankstesnes asmenines patirtis, kurios per daugelį metų nulėmė jo tapatybę ir kurios turi tiesioginį ar netiesioginį poveikį situacijai ar problemai, su kuria jis susiduria šiandien.
- Šis pratimas gali būti naudojamas kaip atspirties taškas, kad studentas pastebėtų, jog vyksta pokyčiai ir kad jo ideali ateitis nebūtinai turi būti sąlygota neigiamos praeities patirties.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** Vedėjas (pvz., mokytojas) pristato "Laiko linijos" pratimą, paaiškindamas, kaip nubraižyti (arba papasakoti) dalyvio gyvenimo laiko juostą. Grupėje tarpininkas sudaro poras, kurių nariai paeiliui atlieka ir keičiasi "kliento" ir "mentorius" vaidmenimis.
2. **Atstovavimas:** "klientas" (pvz., mokinys) dirbs vaizduodamas savo gyvenimo liniją, o "mentorius" turės garantuoti, kad asmuo jaustųsi laisvai išreikšti save.
3. **Savirefleksija:** "mentorius" turėtų vadovauti "kliento" savirefleksijai, visą laiką atkreipdamas dėmesį į vartojamas išraiškas ir išreiškiamas emocijas.
4. **Išvada:** specialistai kartu apmąstys dalyvių asmeninę kelią.
5. **Apibendrinimas:** vedėjas užbaigia veiklą užduodamas keletą aktualių klausimų.

VESKITE POKALBĮ!

APIBŪDINIMAS

Tai veikla, kurią įkvėpė Mikhalsky, Panayotov ir McDonald (2019) sukurta metodika Co.Le.C. (Conversation Lead by the Client). Dalyviai suskirstomi į poras, kur paeiliui vienas atlieka fasilitatoriaus, o kitas - kliento vaidmenį. Klientas papasakoja problemą, su kuria susiduria dirbdamas su klasėmis, o Fasilitatorius taiko tam tikrą klausimų seriją, kuria siekiama sukelti Kliento saviklausos procesą. Fasilitatoriui tereikia užduoti šioje lentelėje aprašytus klausimus. Reikia vengti atsakymų, idėjų, pasiūlymų ir (arba) interpretacijų.

PAGRINDINĖS FUNKCIJOS

- Tinka: mokiniams
- Sudėtingumo lygis: vidutinis
- Parametras: grupė
- Minimalus dalyvių skaičius: bent 2
- Vidutinė trukmė: 60-75 minutės
- Speciali įranga: taip
- Internetinė versija: taip

KONTAKTAI

El-paštas: info@schoolclimatetasc.eu

Telefonas: + 39 0461 497225

Tinklapis: www.schoolclimatetasc.eu

SUSIJUSIOS ĮGŪDŽIŲ GRUPĖS

GRUPAVIMAS

Proaktyvumas, individualus ir (arba) kolektyvinis veiksmas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

Šiuo atveju tai reiškia idėją, kad mokytojai gali manyti turį galią savo veiksmais daryti įtaką klasės klimatui.

LYDERYSTĖ

Proaktyvumas, individualus ir (arba) kolektyvinis veiksmas, bendras prasmės kūrimas, abipusė įtaka

Remiasi idėja, kad mokytojas gali atlikti vadovaujantį vaidmenį rūpinantis klasės klimatu.

PARAMA

Venkite kaltės jausmo, sustabdykite vertinimą, empatiją, smalsumą

Šiuo atveju tai susiję su mintimi, kad mokytojai, imdamiesi pagalbininkų vaidmens, kviečiami leisti klientams papasakoti savo istoriją ir naudoti jų pačių kalbą savo patirčiai apibūdinti, elgdamiesi su jais taip, tarsi jie būtų savo gyvenimo ekspertai.

NAUDA

Ši užduotis moko mokytojus, kurie imasi fasilitatorių vaidmens, apmąstyti požiūrį į vadovavimą "nuo vieno žingsnio atgal" (Cantwell ir Holmes, 1994), kartu mokantis, kaip net pasirinkimas užduoti klausimus iš tikrųjų gali turėti įtakoti pokalbio kryptį.

KAIP ATLIKTI PRATIMĄ

1. **Paruošimas:** suskirstykite grupę į poras. Paaškindite mokytojams, kad šioje veikloje jie praktiškai išbandys, kaip padėti atskiram mokiniui ir (arba) klasei, kurdami klausimus, padedančius apmąstyti jų problemas ar problemines situacijas;
2. **Kliento vedamas pokalbis:** visi pradeda pokalbį, kurio metu vienas prisiima fasilitatoriaus, o kitas - kliento vaidmenį. Jie pasikeičia vaidmenimis per pusę nustatyto laiko. Mokymų vadovas atkreipia dėmesį, kad kiekvienas Fasilitatorius tik užduotų lentelėje aprašytus klausimus ir nieko daugiau;
3. **Baigiamasis etapas, išvados:** pasibaigus nustatytam laikotarpiui, kiekviena pora 10 minučių aptaria pratimą. Šiame etape galima pateikti keletą klausimų, kurie padėtų dalyviams apmąstyti patirtį;
4. **Galutinis svarstymas:** Kaip jums, atlikusiam Kliento vaidmenį, sekėsi bandyti parengti savo klausimus? Šis etapas yra grupinė diskusija apie veiklą.